

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 88 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška štiriška 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kapitarjeva ulica štev. 6.

Položaj v Belgradu.

Dasi sedanja vlada s polno paro dela, da izvede državo iz globoke gospodarske krize, v katero so jo pahnila neštete prejšnje vlade, vendar je jasno, da se uspehi ne morejo takoj pokazati, zlasti še, ker letošnja slaba letina pomenja novo oviro za rešitev gospodarske krize.

Najnужnejša državna zadeva je brez dvoma znižanje in izenačenje davkov. Zato se je vlada tega poslala lotila z vsjo zilavostjo in v davčnem odboru se vidi, da se stvar resno misli. Seveda pa bo vedno vse skupaj še toliko časa na tehtnici, dokler zakon ne bo sprejet in kar je potem še glavno — izpeljan. Izpeljan pa toliko časa ne bo celotno, dokler ne bomo imeli dobre in vestne davčne uprave — vsaj pol tako vestne in dobre, kot je davčna uprava v Sloveniji.

S ponosom lahko rečemo, da nobena stranka v državi ni tako dolgo časa že in s tako doslednostjo zahtevala izenačenja in znižanja davkov kot naš Slovenska ljudska stranka. Kako so nas žerjavovski časopisi svoj čas radi tega obmetavali s protidržavnostjo ter nam dokazovali, da Slovenci prav nič preveč davka ne plačujemo, da bodimo hvaležni, da so nas Srbi osvobodili in da nimamo pravice kaj tirjati zase.

Da je danes novi davčni načrt, ki naj dajatve omili in izenači, najresnejša naloga sedanje vlade, je brez dvoma v prvi vrsti zasluha SLS.

Danes so tudi žerjavovci za izenačenje in znižanje davkov. Mi bi bili tega izpreobrnjenja iz srca veseli, ko bi bilo — odkritosrečno. Zakaj žalostno dejstvo, ki se vsak drugi dan ponavlja, je to, da žerjavovci in radičevci namenoma z dolgimi govori v davčnem odboru nalašč zavlčujejo razpravo in da ob vsaki priliki zahtevajo, da se razprave prelagajo, češ, da načrtov še niso proučili itd. S tem hočejo doseči, da bi se razprava ne mogla pravočasno dovršiti in bi se morala radi proračuna, ki mora biti do 1. aprila sprejet, preložiti na poznejši čas. Med tem časom pa v svojem časopisju neprestano zahtevajo — izenačenje in znižanje davkov. Ali je to pošteno ali ni?

Zato smo prav hvaležni dr. Kulovcu, da je pretekli pondeljek sicer malo ostro, toda čisto pošteno zaropotal zoper to ogabno nepoštenost: če ste za izenačenje davkov, kot govorite in pišete, potem nikar tistim, ki jih hočejo izenačiti, ne mečite povsod polen pod noge, temveč pomagajte; če pa niste za izenačenje, potem pa odkrito povejte. Izenačenje pa se mora izvršiti čim preje in se bo izvršilo.

To grdo nagajanje od strani radičevcev in žerjavovcev je tem večje obsodbe vredno, ker je znano, da so Srbi skoro vsi proti izenačenju. Boje se namreč, da bo morala Srbija plačevati večje davke, kot jih je doslej. Saj je sam Ljuba Davidovič na nedeljskem kongresu Demokratske stranke zahteval, da se davki v Srbiji pod nobenim pogojem ne smejo povišati. Tu pa baš obstoji jedro težkoče: zakaj Srbija je plačevala doslej poleg Črne gore primeroma najnižje davke.

Kongres demokratske stranke.

Demokratska stranka je imela v nedeljo v Belgradu svoj kongres, ki je bil izredno dobro obiskan. Od obeh struj: Davidovičeve in Marinkovičeve je došlo mnogo pristašev.

Prvi je govoril Ljuba Davidovič, ki ne more pozabiti, da ga je Voja Marinkovič zelo potisnil v ozadje. Govoril je — kot vedno — o tem, kako sedanja vlada ne izvršuje zakonov, kako je vladna politika v Macedoniji napačna, kako se gospodarska kriza še ni premaknila z mrtve točke, kako je v državni upravi še vse polno koruptnih uradnikov in da vsled tega demokratska stranka prinaša veliko žrtev, če vztraja v tej vladi. Vprašuje, koliko časa naj še prinaša take žrtve, ki so na škodo stranki, državi pa ne v korist. Končno se je izjavil za koncentracijsko vlado vseh strank. Taka vlada bi imela več možnosti rešiti gospodarsko krizo. (Ali dobri in poštene Ljuba Davidovič še ne pozna Radiča in Pribičevića? Ali ni že bridko okusil, kakšne »koristi« ima gospodarstvo države, kadar sta v vladi ta dva moža? Zdi se, da ima Davidovič še premalo bridkihkušenj z Radičem in Pribičevićem.)

Nato je govoril zunanji minster Voja Marinkovič. Podal je poročilo o zunanji politiki. Govoril je izredno ostro proti onim balkanskim državam, ki v svoji slepoti ne vidijo edinega varuha svoje svobode v gestu: »Balkan balkanskim narodom« in se prodajajo tujcem, ki hočejo Balkan, torej tudi nje same podjarmiti.

Silno krepko so doneli naslednji stavki:

Ne zahtevamo ne prvenstva ne nadvlade, marveč zahtevamo bratstvo. Toda izjaviti moramo, da bomo to načelo; Balkan balkanskim narodom vedno branili, in naj ostanemo tudi sami na Balkanu, da ga branimo. Toda ne vem, kaj bo potem, ako nas ostali balkanski narodi puste same in bomo braneči Balkan ostali sami kakor pred nekoliko vekovi — in nam bo uspelo, da ga obranimo. Ne vem, če to pot ne pride do naše nadvlade. Kajti tisti, ki svoje neodvisnosti noče braniti, se ji odreka; njemu se ne more vsiliti — svoboda.

Tisti, ki so težili za hegemonijo na Balkanu, morda ne bi bili doživeli tako slabega izida, ako ne bi bili pozivali na Balkan tujcev, da bi bili z njihovo pomočjo dosegli avtonomijo.

Ljubezen za ljubezen, prijateljski nasvet. Pravijo, da imajo razni balkanski narodi razne interese. Toda njih skupni interes je tako velik, da ga ne moremo žrtvovati za nobene posebne interese. Zgodovina uči, da je Balkan propadel samo zaradi nesloge balkanskih narodov. Naše bratske balkanske narode iskreno opominjamo, naj pazijo, da Balkan po petih stoletjih ne napravi enake napake.

Potem je govoril še Voja Veljkovič o gospodarstvu. Silno neprijetno se je čutilo notranje nasprotje med Davidovičevim in Veljkovičevim govorom. Davidovič je venomer zahteval demokracijo in zopet demokracijo, iz Veljkovičevega govora pa je izzvenela čisto kapitalistična smer narodnega gospodarstva. Splošno prepričanje v Belgradu je bilo: Ljuba Davidovič lepo, zelo lepo govori, v izvrševanju teh besedi v lastni stranki bo gospod Ljuba žal ostal na cedilu.

Pri izdelovanju resolucij se je to tudi takoj pokazalo: vse se je postavilo v resolucijo, kar je Davidovič govoril in zahteval, a ko se je reklo, da mora demokrat-

ška stranka takoj izstopiti iz vlade, če se vse takoj ne preuredi, tedaj so to zahtevo lepo izpustili. Zakaj besede so končno vendarle besede, v dejanju pa obvelja načelo: držimo to, kar se da v danih razmerah doseči. Zakaj lepe besede se hitro postavljajo, gnile razmere pa se ne morejo v enem dnevu iztrebiti. Kdor jih pa hoče trebiti, mora biti pri delu zraven in vztrajati, čeprav ne gre tako gladko in hitro.

Nov notranji minister.

Notranje ministrstvo je vabil dosedaj ministrski predsednik Vukičević. Sedaj pa je imenovan za notranjega ministra Cedomir Radović, ki je baje — pašičev. Vidi se, da bi Vukičević rad še pred strankinim kongresom poravnal notranje nesoglasje ter nastopil na zunaj z močno in enotno stranko.

Kako bo govor Ljube Davidoviča vplival na položaj vlade, še ni gotovo. Teža odločitve leži brez dvoma na dvoru. Ljuba Davidovič to tudi dobro ve in zato je tako govoril.

Poročilo ministra dr. Gosarja.

V finančnem odboru je ob priliki proračunske razprave za socialno ministrstvo podal minister dr. Gosar kratko toda izčrpno poročilo o svojem delu v območju socialne politike.

Izvajal je najprvo, da se je država do najnovejšega časa zelo malo brigala za socialno skrbstvo, da pa se je sedaj socialna politika spravila v pravilni tir in bo polagoma mogoče kaj koristnega ustvarjati.

Laški proračun je znašal 363 milijonov, letošnji pa samo 30. Vzrok je v tem, ker so se vsi stroški za invalide — 280 milijonov — prenesli na vrhovno upravo, prav tako dežji domovi na oblasti.

Nato je minister našteval, kaj je storil v teku četrtine leta. Borze dela, to so posredovalnice dela za brezposelne, so se preuredile in pomnožile, dasi so bile po prejšnjem proračunu že odpravljene. Borze dela dajejo tudi brezposelne podpore, odvlišni denar pa se nabira za graditev delavskih stanovanj.

Uredilo se je kočljivo vprašanje o delavskih zaupnikih v industrijskih obratih v obojestransko zadovoljstvo. S tem se bodo lažje in koristneje odstranjevali prepri med delavstvom in delodajalci.

Skrb za izseljenstvo se je znatno povišala in imajo izseljeniški komisariji v tujih državah nalog se čim izdatneje brigati za izseljence. Pripravlja se pogodba s Francijo in Nemčijo, da bodo naši ondotni delavci mogli biti zavarovani v slučaju nesreč, bolezni in brezposelnosti tako kot domači.

Invalidsko vprašanje še ni docela urejeno. Minister je poenostavil poslovanje, da se vsaj pritožbe hitreje rešujejo. Veliko invalidov se odkuplja. Doslej se jih je odkupilo 431, katerim se je izplačalo skoro 5 milijonov Din.

Zaščita nepreskrbljenih otrok se je prenesla na oblastne odbore. Stanovanj-

ski zakon se je podaljšal do 1. maja. Od hišnih posestnikov je odvisno, če bo zakon odpravljen ali podaljšan.

Stradajočim krajem je minister nakazal podpore 22 milijonov dinarjev.

Glede delovnega časa v trgovinah je stvar naletela na velike težkoče, ker je težko vse trgovine v državi v tem oziru izenačiti, ker trgovci skušajo čimbolj drug drugemu konkurirati. Vendar je izdelal minister uredbo o zapiranju in odpiranju trgovin. Uredbo pa mora še podpisati trgovinski minister, ker je to tudi njegov delokrog.

V debati o Gosarjevem poročilu se je zlasti vsajal žerjavovski poslanec radi invalidnim in delovnega časa v trgovinah. Dr. Gosar pa mu je dokazal, da so bile tozadevne pomanjkljive uredbe, ki so donesle toliko škode in zmede, večkrat izdane, ko je bila na vladi žerjavovska stranka.

Nato je bil proračun sprejet.

Proračunska in davčna razprava.

10. jan. Vojni minister je podal obširno poročilo o proračunu za armado in mornarico. Prvotno je bil proračun za poldrugo milijardo višji od lanskega, finančni minister pa ga je tako ostrigel, da je samo za 24 milijonov višji od lanskega. To pa zato, ker imamo letos več častnikov in podčastnikov. Prehrana za enega vojaka znaša 7.60 Din dnevno, torej se štedi. Omenjal je posebno skrb, ki se posveča razvoju zrakoplovstva in mornarice. Priznal je, da je v mornariški službi zato največ Slovencev, ker imajo ti najsolidnejšo izobrazbo in zato najboljše polagajo izpite.

V debati je poslanec Smodej na špikanje žerjavovcev ugotovil, da so bili poslanci SLS vedno zato, da Slovenci čimbolj služijo v Sloveniji, ker jim macedonsko podnebje škoduje in da je vojni minister deloma temu že ustreza, kolikor mu je to mogoče. Radi vojnice ugotovi, da je SLS bila edina stranka, ki je glasovala svoj čas proti, in tudi ta, krat, ko je bil narejen pravilnik, ni bila v vladi. Proračun je bil sprejet.

11. jan. V odseku zakonodajnega odbora so se nanovo določale sodniške plače in je v tej zadevi prišlo do soglasja.

Finančni odbor je razpravljal o proračunu ministra javnih del. Proračun se je od lanskega zmanjšal za 10 odstotkov. Veliko poslov tega ministrstva se polagoma prenaša na oblastne skupščine, tako da bo država obdržala le še 6000—7000 km cest. Poslanci opozicije so to ministrstvo besno napadali, češ, da vlada v njem popolna zmešnjava.

12. jan. Železniški minister je predložil svoj proračun, ki je za 1340 milijonov večji od lanskega ter povedal, da železniško mini-

strstvo že od poletja sem živi od naknadnih kreditov. Tožil je, da je naša železniška mreža silno zanemarjena in da bo treba večje posojilo, da se vse spravi v red. Za popravilo se je za letos določilo 300 milijonov, ker se je promet za 10 odstotkov povečal od lanskega leta, novih vozov in lokomotiv pa iz Nemčije letos nismo prejeli, nismo mogli sami popravljati vseh vozil in smo bili navezani na privatne delavnice, kar je znatno dražje. Zato dela minister na to, da se državna delavnica v Kraljevem tako razširi, da bo sama zmogla vsa popravila. Novih železnic se je zgradilo dosedaj 808 km. Sedaj je v načrtu še 1772 km. Jadranska proga se bo gradila na črti Belgrad—Kotor. Cene železnicam se bodo pri tovorih za nekatere predmete zvišale, pri osebnih vlakih pa znižale.

13. jan. Davčni odbor je razpravljalo členih, ki so vstavljeni v davčni načrt namesto odpravljene dohodnine. Osnova je, kot smo že zadnjič ugotovili, da se pri ostalih davkih določijo nekakršne doklade, ki so večje, čim večji je davek.

Tako se bo pri zemljiškem davku naložila doklada na vsoto čistega katastrskega donosa, od katerega je je preje odpisala vsota radi vremenskih nezdod. Od tega se bo plačevalo na vsakih 1000 Din po 2 do 14 odstotkov. Finančni minister je ugotovil, da bo ta zemljiški davek še vedno nižji od sedanjega, kljub temu da odpade dohodnina, invalidski davek in komorna doklada.

Pri davku na kmetske zgradbe je poslanec Pušenjak zahteval, da je treba ostati pri prejšnji odločitvi, da so le-te zgradbe proste. Finančni minister je odnehal toliko, da se ta davek plačuje šele pri 2000 Din katastrskega donosu.

V finančnem odboru je govorila opozicija k proračunu železniškega ministra. Navajali so razne zglede slabega gospodarstva, ki ga vodijo nesposobni in koruptni uradniki. Poslanci so mnenja, da je sedaj še večji nered, kot je bil prej. Železniški minister se je zagovarjal precej dobro, priznal pa je, da marsičesa še ni bilo mogoče urediti. Veliko pa se je že storilo in popravilo ter je navajal posamezne zglede. Poslancu Žerjivu pa je odgovoril, da bo kljub njegovemu govoru ostal pri sedanjem načinu licitacije premoaga, ker s tem privarčuje državi 40 milijonov na leto.

14. jan. V finančnem odboru se je vršila razprava o proračunu ministra za socialno politiko. Izčrpnjšo razpravo prinašamo na drugem mestu.

V davčnem odboru se je obravnaval davek na zgradarino z ozirom na odpadlo dohodnino. Davek se je spremenil toliko, da so se upeljale dopolnilne doklade, ki so pa zopet urejene tak, da revnejši ne plačajo ničesar, potem pa se procenti višajo, čim večji so dohodki iz najemnine. V splošnem pa bo ta davek znatno nižji od sedanjega.

BRINJE prvovrstno kraško po 300 Din za 100 kg dobite pri Fron Poqačniku, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 36.

Veččlanski pridni družini oddam v najem ali delitev pridelka

Marof Srebrniče

Kandija, Novomesto. — Julius Klemenc v Ljubljani.

ŽURKA POMENI ZDAVJE IN MOC. ZAHTEVATE JO V TRGOVINAH

16. jan. Ker opozicija hoče na vsak način zavlačevati in preprečiti izenačenje davkov, je poslanec dr. Kulovec v davčnem odboru z vso odločnostjo zahteval, da se razprava brezobzirno nadaljuje in naj se poskusi žerjavovcev in radičevcev, ki hočejo izenačenje davkov zavlačevati, za vsako ceno preprečiti.

Odločnost dr. Kulovca je pomagala. Opozicija je utihnila in razprava se je nadaljevala.

Na vrsti je bil davek za tvrdke, ki so obvezane javno polagati svoje račune. Žerjavovci so začeli kričati, da hočejo naši poslanci s tem vso industrijo ubiti. Tedaj pa se je izkazalo, da opozicija tega davčnega načrta niti prečitala ni, dr. Kulovec pa je s številkami dokajal, da baš ta davčni zakon pomenja za industrijo veliko znižanje, vsled česar se bo ista laže razvijala in bodo imeli delavci sigurnejši zaslužek. Opozicija je nato zopet utihnila.

Pri davku na podjetja in poklice je zahteval naš poslanec Pušenjak, da je treba tu malim obrtnikom in trgovcem prav tako priznati, kot se je pri zgradarini in zemljiškemu davku kmetom. Nato se je predlog sprejel s spremembami, ki jih je zahteval poslanec Pušenjak.

POLITIČNI ZAPISKI

Žerjavovsko delo za gospodarski dvig države. Žerjavovci, kakor tudi radičevci so se pri obravnavi sedanjega proračuna postavili na čudno stališče: zahtevajo od vlade vsakovrstno znižanje davkov, stavijo predloge za razna povišanja službenih prejemkov in za stotine drugih potreb, ne povedo pa, odkod za vse to vzeti denar. Žerjavovci so zdaj, ko jedo grenak kruh opozicije proti vsemu: so proti dohodninini, proti zemljarin, proti hišarini, proti davku na službene prejemke, proti obdavčenju kapitalističnih podjetij itd. Država mora za svoje ogromne potrebe vendar kje dobiti denar! To tudi žerjavovci dobro vedo, a vendar grdo hujskajo proti vsakemu davku, da bi si na ta način pridobili zaupanje lahkovernežev. Da, lahkovernežev, kajti pametnih ljudi ne bodo nikdar prepričali, da je obstoj države in njenih narodov mogoč brez primernih, pravično razdeljenih davčnih dajatev. Zato pa ljudje, ki ne zidajo, ampak le z neutemeljeno kritiko in hujskarijo pošteno prizadevanje sedanje vlade za gospodarski napredek države ovirajo, ne spadajo v parlament.

Socializem pa, ako hoče priti do cilja, mora vse ovire spraviti s poti, ki mu branijo ter ga zadržujejo na pohodu k cilju in če je taka ovira tudi — cerkev —, je napisala socialnodemokratska »Delavska politika«, dne 11. jan. 1928. — Ne pozabimo!

DIŠAVE SLON

se razpečavajo v dobro zaprtih zavitkih, vsled česar se ne izdiše in njih dobra kakovost ostane trajna.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

NOVICAR

Vse naročnike uljudno prosimo, naj čimprej poravnajo naročnino. Tiskarna hoče imeti sproti plačano ali pa moramo plačevati obresti. Ne delajte nam teh stroškov.

Na ogled pošiljamo nekaterim »Domoljuba«. Prosimo, da se takoj oglase, če se naročijo na list, ker bomo sicer primorani s prihodnjo številko ustaviti pošiljanje.

d Somišljeniki! Meseca januarja popravljajo občinski uradi volivne imenike uradoma. Župani, občinski odborniki in občinski tajniki naj skrbijo, da ne bo pomotoma izpuščen noben naš somišljenik. Vse naše pristaše pa prosimo, naj opozore občinski svet in one somišljenike, ki še niso vpisani. Tudi na izbris onih nasprotnikov, ki so se izselili ali ki so drugače izgubili volivno pravico, je treba paziti. Posebno pozornost obračajte volivnim imenikom v onih občinah, kjer gospodarijo nasprotniki. — Tajništvo SLS.

d Za župana v Mariboru je izvoljen pristaš Slovenske ljudske stranke odvetnik dr. Lojze Juvan, doma v Vačah pri Litiji. Častitamo!

d Upokojitve in premestive velikih županov. Pretekli teden je vlada vpokojila oziroma premestila precej velikih županov, zlasti v srbskih krajih. Vpokojen je tudi bivši veliki župan ljubljanske oblasti dr. Baltič-doslej službuječ v Užicah.

d Pevski zbor slovenskih učiteljev je priredil v soboto 14. januarja lepo uspeli koncert v Zagrebu.

d Kralj je potrdil advokata dr. Puca za ljubljanskega župana.

d Macedonski komitaši so začeli uporabljati za napade ženske osebe. Naše oblasti v južni Srbiji so tako močno zastražile bolgarsko mejo, da je bil prehod banditov na naše ozemlje skoraj nemogoč. Zato so začeli komitaši za svoje temne namene uporabljati ženske, in sicer proti tistim dobrim in vestnim našim uradnikom, ki so v zadnjem času tako rekoč onemogočili banditske napade. Dne 13. januarja je postal žrtev komitaškega odbora uradnik skopljske oblasti Velimir Prelič. Ženska Mara Buljev iz Tetova, ki je živila nedavno v Bolgariji kot žena bolgarskega poročnika iz Ruščuka, je imenovanega uradnika na ulici v Skoplju napadla zahrbtno z revolverskimi strelji, nato pa je pognala kroglo tudi vase. Napadalka je v bolnišnici umrla, ko je povedala, da je izvršila napad po naročilu komitašev. Ranjeni uradnik pa se bori s smrtjo.

d Šolske sestre v Repnjah naznanjajo, da bodo za dobo od 10. februarja do 10. junija t. l. sprejemale dekleta, ki imajo veselje se priučiti pretežno le praktičnega gospodinjstva, kakor kuhanja, šivanja, krojnega risanja, pranja, likanja, vrtnarstva in drugih v gospodinjstvo spadajočih del. Natančnejša pojasnila daje predstojništvo zavoda šolskih sester v Repnjah, pošta Vodice.

d 24 lovcev je ustrelilo 364 zajcev, in sicer te dni v Tarahu pri Vrču.

d Kožni sejem v Ljubljani se bo vršil dne 23. t. m. ves dan na prostoru velesajma. Dopoldne je kupovanje in prodaja na drobno ter ogled skupin, ki pridejo popoldne na dražbo. Začetek dražbe ob 15.

d Nov načelnik katoliškega oddelka v ministrstvu za vere je p. dr. Avgustin Čičič. Prejšnji načelnik dr. Lanovič je postal vseučiliški profesor v Zagrebu.

d Našim izseljencem v Franciji. Izseljeniški odsek Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani, Stari trg 2-I., prosi tem potom vse one tovariše, rodbine in društva v Franciji, ki so sprejela zaprosene knjige in podpore od »Izseljeniškega oddelka« JSZ, da naj nujno sporoče gori naznačenemu naslovu, če je vsakdo zaprosene knjige in podpore prejel v redu. Za slučaj, da kdo od izseljencev še potrebuje leposlovnih knjig ali revij, naj se obrne na gornji naslov.

d Katoliška dobrodelnost. Elizabetina in Vincencijeva konferenca v Šiški sta priredili 3. januarja skupno božičnico. Obdarovanih je bilo 42 otrok z obleko in čevlji.

d Tudi za žerjavovca veljajo postave. Esdeesarski bivši župan v Kamniku dr. Karba je razžalil sedanjega župana. Bil je obsojen na 300 Din globe.

d Smrtna kosa. Preteklo sredo so pokopali v Krškem g. Janeza Goloba, bivšega župana, vestnega tretjerednika, velikega dobrotnika samostanske in župne cerkve, pri kateri je bil več let tudi cerkveni ključar. Možu, neupogljivega krščanskega značaja, bodi Bog plačnik za vsa njegova dobra dela in mu obudi vrednih posnemalcev!

d V Celju je umrla 9. jan. ga. Marija Trnovc, roj. Šuklje, stara 86 let, sestra bivšega kranjskega deželnega glavarja g. Franja Šukljeja.

d Umrla je v nedeljo 15. jan. v 78. letu starosti dolgoletna dijaška gospodinja gdč. Ana Marješič. Naj v miru počiva!

d V mlino se je ponesrečil v Kresnikah nad Štorami 60 letni Karel Rozar.

d Pri trboveljskem rudniku se je smrt no ponesrečil 27 letni rudar Alojzij Rozina. Nakladal je v vozičke material, ki se rabi v jami za zagačenje izpraznjenih mest od preмога. Ko je bil ravno pripognjen, da bi zajel zemljo na lopato, mu je priletel sežgan kamen z vrha na tilnik in mu razbil lobanjo. Pokojni je bil edina opora svoje stare matere, čije mož je bil ubit 1. junija 1924 ob znanem orjunaškem pohodu v Trbovlje.

d Predlog zakona o regulaciji naših rek je izdelalo kmetijsko ministrstvo.

d Zračni potniški promet bodo otvorili v kratkem med Zagrebom in Belgradom.

d Voz s ledom se je prevrnil na delavca Petra Furtnerja na Jesenicah in ga pokončal do smrti.

d Nenaravne smrti je umrl te dni v Ljubljani znani zdravnik dr. Demeter Bleiweis Trsteniški.

d Ne skači iz drvečega vlaka! Na železniški progi Poljčane—Lipovljani so našli mrtvega mizarja Jakoba Vršca. Hotel je skočiti iz drvečega vlaka, a je prišel pod kolesa.

d *Zrtve reke Krke*. 12. januarja zvečer sta se vračala iz Novega mesta 48 letni posestnik in krojač Leopold Kadunc in njegov 30 letni zet Franc Medic, oba iz Dol. Tapelvrha pri Ceremošnjicah, proti domu. Na kmetemskem vozu sta bila vprežena dva konja, ki sta vozila razno nakupljeno blago. Pri vasi Srebrnice so zavili konji na nepojasnjen način s ceste čez njive in travnike na breg reke Krke, kjer sta Kadunc in Medic padla s konjema vred v vodo in so vsi utonili. Oba zapuščata družine. Zanimivo je, da je bil Kadunc l. 1918. v Judenburgu ob znanem uporu obsojen na smrt, a v zadnjem hipu, ko je bil že zvezan, pomiloščen.

d *Osemletni deček je ustrelil svojega štiriletnega bratca*. 13. jan. v Slovenjgradcu. Igral se je z nabasano očetovo puško. Dečka sta sinova brzozjavnega mojstra g. Knavsca.

d *Fantje, pamet, pamet!* V Svetju pri Medvodah je prišla 14. jan. okoli 10. zvečer več fantov na »prežo« k Svovljakovim. Domači sin Ludvik, ki se je imel poročiti naslednji dan v Ljubljani, je pripravil domačim fantom običajno zabavo. Pili in plesali so do jutra. Konec veselja je bil žalosten: 24 letni Stanko Kuralt je zaklal svojega tovariša Alojzija Krizaja menda radi — ljubosumnosti.

d *Lakota je prinesla smrt kmetu Mile Angjeliču v Uzdolju pri Kninu v Dalmaciji*.

d *Roparji so umorili na cesti Ljubinjje -Trebinje v Hercegovini kmeta Milarja Medena in mu pobrali denar*. Dobil je prav isti dan večjo vsoto dolarjev iz Amerike.

d *Italijanskega rohuna so aretirali dne 8. januarja v Kraljevi*. Piše se Avguštín Hendel. Dopisoval je tudi v italijanske liste in zelo grdo napadal v njih našo državo in našega kralja.

d *Družinska žaloigra*. V vasi Rijeka pri Eoprivnici je živel miren in priden kmet Mijo Tot s svojo ženo Jano, tremi otroki in s tastom. Te dni je žena poslala moža po vino v klet. Mijo, dober človek, ni nalival samo v bokal, marveč je po bratovsko točil vino tudi prijateljem. Ko se je vrnil domov, žena kot ženska ni mogla molčati in nastal je hud prepir, v katerega se je vmešal tudi tast. Mijo je napadel tasta, žena je skočila vmes in z lasno iglo iztaknila možu levo oko. Mijo je radi tega postal ves besen in vsi trije so se ruvali toliko časa, da so padli na tla. Naenkrat je tast opazil, da se Mijo več ne gane. Žena je vstala in rekla: »No, sedaj imaš dosti!« In res je imel Mijo dovolj. Žena ga je med tem ko ga je tast držal za roko, prišla z obema rokama za vrat in ga zadavila. Posledice? Ženo so odgnali orožniki, tasta pa so začasno pustili doma, da varuje otroke. In otroci?

d *Črnogorski odmetnik Antonije Andjelčič* je bil na pravoslavni božič v okraju Nikšić ubit. Nanj razpisana nagrada znaša 30.000 Din.

d *»Dobrote« kralja — Alkohola*. V nedeljo 8. januarja je odšel hlapec L. B. iz Litije vinjen spat. Ponoči pa je tako nesrečno padel na zmrzla tla, da si je zlomil tilnik in bil takoj mrtev.

d *Franciški samostan v Vukovaru* v djakovski škofiji bo v kratkem obhajal 200 letnico obstoja.

d *Z orožjem ni šale*. Na praznik sv. treh kraljev je prišel iz Peščenice na Hrvatskem

obiskat svojo sestro v Sisek mladenič Stjepan Gregorič, ki je na Stefanovo pokopal doma svojega očeta. Hotel se je v Sisku nekoliko razvedriti v žalosti za svojim očetom, toda ta obisk ga je veljal življenje. Ko se je Gregorič vračal na kolodvor, se je peljal na istem vozu kovač Blažekovič, ki je bil zelo dobre volje ter je v razposajenosti neprestano streljal iz revolverja. Pri tem je zadel poleg sedečega Gregoriča v glavo. Krogla je Gregoriču prodrila možgane. Gregoriča so prepeljali v bolnišnico in ga operirali, toda kmalu zatem je umrl.

d *Cerkev so oplenili neznan zločinci* v Primoštenu pri Šibeniku. Ukradli so okoli 400 Din denarja in za 5000 Din raznih dragocenosti.

d *Radi megle sta trčila skupaj dva tovorna vlaka na postaji Borovo pri Vukovaru*. Človeških žrtev ni bilo, škoda pa je drugače velika.

d *Ker je prodajal gramofonske plošče z bolgarskimi pesmimi* je bil v Subotici aretiran neki trgovec. Policija sumi, da niso prišle v našo državo zakonitim potom.

d *Tudi med berači so roparji*. V Temerinu v Lački je kmetica Roza Girizla skupila za dva prašiča 1800 Din. Denar je spravila v omaro. Popoldne je šel njen mož z doma in žena je ostala sama doma. Proti 4 je prišel v hišo neki berač in prosil za dar. Žena je iskala v žepu drobiž, v tem hipu jo je pa berač zgrabil za vrat, jo vlek v sobo in ji grozil z nožem. Zahteval je denar. Žena je vpila in mu obljubila ves denar, samo da jo pusti pri življenju. Dala je nato beraču 1800 Din, s čimer pa ta ni bil zadovoljen in je preiskal vso sobo. Ker je bilo iskanje brezuspešno, je udaril ženo s pestjo po glavi, da se je onesvestila, ter izginil. Orožniki, katerim je žena celo zadevo ovadila, iščejo sedaj roparja.

d *V boju za pašniško pravico*. V vasi Čisti pri Imotsku v Dalmaciji je prišlo do hudega prepira med kmeti in vaškimi gozdarji radi nekega pašnika. Deček Jure Čenon je pasel živino na livadi, za katero so gozdarji trdili, da je občinska in da je za pašo prepovedana. Kmetje so priskočili na pomoč dečku in trdili, da ta pašnik ni prepovedan. Tekom prepira je gozdar ustrelil s puško kmeta Čenona, ki je bil na mestu mrtev.

d *Napil se je žganja in ni vedel kaj dela*. Znano je, da so Slavonci zelo maščevalni ljudje in da se maščujejo skoro za vsako razalitev. Kmeta Marka Čakariča iz Komletincev pri Vinkovcih so pred 5 leti njegovi nasprotniki pretepli, vendar pa on še sedaj ni mogel tega pozabiti in je vedno mislil na maščevanje. Bil je prepričan, da je bil pri onem pretepu udeležen tudi Marijan Kulundžič. Dne 6. t. m. je Čakarič prodal v Vukovaru prašiča ter si za denar kupil puško. Zvečer se je vrnil v Komletince. Pred vaško gostilno je skrtil puško pod kožuh in stopil noter. Tu je opazil svojega sovražnika Kulundžiča. Mirno je naperil puško nanj in ustrelil. Kulundžič je bil kmrtno ranjen v prsa, vendar je bil še toliko pri moči, da je skupno z gostilničarko odvezl Čakariču puško, Čakariča so pozneje aretirali, Kulundžič pa je podlegel rani v vukovarski bolnišnici. Čakarič je pri preiskavi izjavil, da se je tako zelo napil žganja, da ni vedel kaj dela.

d *Štirileten otrok umrl na opeklinah*. V Zagrebu je žena ključavničarja Sestana kuhala perilo. Odstranila se je za trenutek in pustila štiriletnega otroka v bližini z vrolo vodo napolnjene skleda. Naenkrat je zaslišala strašen krik. Otrok je ponesreči sodel v vrolo vodo in se opekel do smrti.

d *11.900 oseb strada v Ljubuškeni okraju v Hercegovini*. Ljudje po več tednov ne vidijo v svojih domovih kruha in so jim edina hrana razne korenine. Ljudje so po dobni okostjem. Država je poslala pomoč, ali bi ne mogel tamošnji oblastni odbor in druge oblasti nekoliko hitreje pomagati revnemu ljudstvu?

d *Boj s tihotapci in posledice*. Na otoku Iz, nedaleč od Zadra, se je pripetil dogodek, ki ga v tamkajšnjih krajih še ne pomnijo. Tihotapci so ob treh zjutraj prepeljali iz Zadra na Veliki Iz deset stotov sladkorja in nekaj tobaka. Finančni stražniki so zapazili tihotapce in en stražnik je prišel v čoln tihotapev, da bi zaplenil vtihotapljeno blago. En tihotapec pa je nanj sprožil samokres in stražnik je padel mrtev v morje. Ko je drugi finančni stražnik to videl, je takoj streljal na dotičnega tihotapca in ga smrtno zadel. Tihotapci se tega niso prestrašili, marveč je eden njih skočil na breg in ubil enega stražnika. Nočno streljanje je seveda povzročilo med prebivalstvom silno razburjenje. Neki mornar naše mornarice je takoj, ko je slišal streljanje, hitel proti morju, da posreduje med tihotapci in finančnimi stražniki. Tihotapci so mislili da je finančni stražnik, ustrelili so nanj in mornar se je mrtev zgrudil na tla. Ta mornar je bil v Izu zaročen z neko deklico. Ko je ta zvedela za nesrečo svojega zaročenca, je skočila z drugega nadstropja svojega stanovanja. Zlomila si je pri tem eno roko in eno nogo ter dobila težke notranje poškodbe. Zdravniki so izgubili vsako upanje, da rešijo dekletu življenje. Tako je spopad končal s petimi človeškimi žrtvami in to radi desetih stotov sladkorja.

d *Na Silvestrovo se je vso noč zabaval*, nato pa je v službi zaspal postajenačelnik na neki postaji v Vojvodini, vsled česar sta trčila tovorni in osebni vlak. Dve osebi sta mrtvi, 18 ranjenih, obe lokomotivi razbiti. Ogromna škoda!

d *Ponarejeni stodinarski bankovci* so se pojavili v Subotici. Izdajal jih je lepo oblečen neznan možki.

d *Roparji so ubili tri stražnike na Silvestrovo noč v Požarevcu v Srbiji*. Razbojniki so hoteli oropati Trgovsko banko, začelo se je streljanje med njimi in prispelemi stražniki. Konec: trije stražniki mrtvi, roparji ušli.

d *Pri ljudeh s slabotnim delovanjem srca* povzroči čaša naravne »Franz-Josef« grenčice, zaužite vsako jutro na tešče, breznaporno, lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da »Franz-Josef« voda zanesljivo in brez vsake težkoče učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zaklopnice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d *Izgubljen raj* je za človeka izgubljeno zdravje. Kolikokrat je to propadlo radi zanemarjenega kašlja ali bronhijalnega katarja. Od začetka bi se lahko pomagalo,

Žalostno pismo iz Argentine.

(Južna Amerika).

Argentinski Slovenci Vas vljudno prosimo, da priobčite v »Domoljub« sledeče vrstice:

Ker še vedno prihaja v Argentino mnogo naših sorojakov ne vedoč, kaj jih tu čaka, smo primorani — ker jim ne privoščimo tega trpljenja, brezdelja in stradanja — da opozorimo vse, ki so namenjeni tu sem, naj to misel opustijo.

Tu je tisoče in tisoče ljudi brez dela, posebno zatirani izmed vseh so naši. Nas ne porablajo za drugo delo kakor na progi, kjer se mora trdo delati za pol drugi pes.

Koliko jih je, ki po več 100 km prehodijo peš, ker nimajo denarja za vlak, da si iščejo dela, pa ga ne najdejo.

Posebno reveži so novinci, če jih dobijo v roke agenti, katerim plačajo zadnje pare, da jim preskrbe delo. Pošljejo jih po 1000 km daleč, ko pa pridejo tja, delajo dva ali tri dni in pozet so na cesti. In kam sedaj brez denarja in brez znanja jezika? V tovarnah sploh ni dobiti dela.

Malo boljše je za obrtnike, ker več zaslužijo, toda nimajo stalnega dela. Kar v enem mesecu zaslužijo, porabijo v drugem za hrano in stanovanje. Koliko jih je, ki spijo na prostem kje v travi in jih preganja policija. Mnogo jih je, ki so po dva ali tri dni tukaj, pa že gledajo, kako bi jim bilo mogoče se vrniti v našo milo domovino. Vzdičujejo, da bi le mogli v enem letu prisrdati denar za potovanje. Pred kratkim je prišlo nekaj Srbov, ki so leteli nad konzula, naj jim preskrbi delo ali pa pošlje domov, toda opravili niso nič. Podali so se na tovarno ladjo Iskra iz Dubrovnika in prosili za delo, da bi prišli na ta način domov. So nekateri redki rojaki, ki so po več let tu in dobro zaslužijo, toda ti nas ne poznajo, ker so že zatajili našo domovino.

Naj zadestujejo te kratke vrstice za opomin, zakaj če bi hoteli natančneje opisati tukajšnje obupno življenje, nimate zadosti prostora v Vašem listu. — Slovenski izseljenci.

toda šestokrat se ne ve dovolj ceniti resnost položaja in se ne uporabi to, kar bi bilo pravilno. Od mnogih zdravnikov so priznane Kaiserjeve prsne karamele s tremi jekami kot izborne, ker ne kvarijo želodca in vedno prinesejo sigurno pomoč.

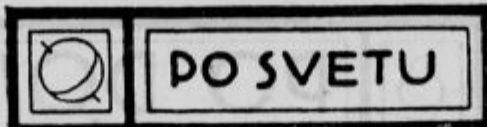
Sadjarji! Pomnite, da je zimsko zatiranje sadnih škodljivcev z Arborinom odločujoče! Arborin izdeluje tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

NAZNANILA.

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številki obsega. Denar se mora vposlati naprej, lahko v znakah. Brez vnaprejšnjega plačila se objava ne priobči.

n Kat. prosv. društvo na Bledu priredi 22. jan. ob 3 in 8 zvečer zanimivo skioptično predavanje. n St. Vid pri Stični. V nedeljo 22. t. m. ob 8 popoldne vprizore v Društvenem domu fantje trodejanke: »Spreobrnjenje roparja«.

n Zrebanje Trgovske akademije. Na tozadevna vprašanja sporočamo, da se je to zrebanje že vršilo koncem lanskega leta.

Vatikan.

s Edinstvo cerkva se more vspostaviti samo z vrnitvijo odpadlih. Uradno glasilo sv. stolice je objavilo te dni okrožnico, v kateri povdarja, da ima katoliška cerkev edino pravico veljavnega tolmačenja božje besede in edino veljavnega zastopstva božjega na svetu. Edinstvo cerkva se more vspostaviti samo tako, da se oni, ki so se ločili od katoliške cerkve, zopet vrnejo h katolicizmu, torej v edino pravo cerkev, ustanovljeno po Jezusu Kristusu, ki jo na zemlji vodi njegov namestnik papež.

s Napad na katoliške duhovnike v Betlehemu. Na božič in na dan sv. Treh kraljev je prišlo v Betlehemu v cerkvi rojstva Kristusovega do divjih prizorov med katoliškimi redovniki in grškimi duhovniki. Frančiškani smejo tam po stari navadi ineti 25. decembra maše do petih zjutraj, nakar pride vrsta na grške duhovnike. Nekoliko pred peto pa sta že prišla dva grška duhovnika, ki sta podpirana po svojih pristaših zahtevala, da se katoliška služba božja takoj prekine, kar sta z vpitjem in grožnjami tudi dosegla. Samo s tem, da so hitro poklicali policijo, se je preprečilo, da ni prišlo do dejanskega boja. Popoldne so Grki takoj zasedli cerkev ter so dovolili katoličanom samo pet minut za službo božjo. Ko je minilo pet minut, je grški duhovnik planil na katoliškega in prevrnil oltar. Angleške oblasti so pozvale grške duhovnike, da se opravičijo pri katoličanih. Mir pa je trajal samo do večera pred praznikom Sv. Treh kraljev. Takrat sta zopet dva grška duhovnika napadla pred oltarjem katoliškega duhovnika, ki je bral sv. mašo, in ga s svečami pobila na tla, kjer je obležal ves krvav. Na njegove klice sta prihitela dva frančiškana, katera so pa na enak način napadli. Razni konzulati se sedaj pečajo s to afero, dočim zahtevajo katoličani da se njihove pravice v Sveti deželi končno priznajo in ugotovijo.

Italija.

s V Italiji imajo Pribičeviča zelo radi. Italijanski listi z velikim veseljem ponatiskujejo govor žerjavovskega poslanca Pribičeviča, ki ga je imel nedavno v naši državi narodni skupščini glede razmer v Macedoniji. Žalostno, da s svojimi pretiravanji Pribičevič hočešnaočeš pomaga Italijanom, ki potem napadajo našo državo pred vsem svetom in si tako utrjujejo stališče za — svojo, nam tako sovražno politiko.

s Fašistovski mladinski društvi »Balilla« in »Mlade Italijanke« se zelo lepo razvijata v nekaj najbolj liberalnem in najbolj sokolskem sezanskem okraju. V prvem je 800, v drugem pa 700 ljudskošolskih učencev.

s Miličarji so ustrelili pri Juršičih kontrobarja Frana Paternosta iz Loža.

s »Bodite dobri Italijani, pa boste imeli vse, kar boste hoteli!« je rekel v Divačal tržaški fašistovski tajnik Kobil. Povedal je tudi staršem besede Mussolinija: »Kras ima veliko srce in za Kras bom sto-

ril vse.« Prazne besede! Še svojim rojakom ne morejo pomagati, pa bodo — »tujem«.

s Posebne nagrade učiteljem za potujčevanje. Fašistovska vlada bo dala posebne denarne nagrade italijanskim učiteljem, nastavljenim v slovenskih in nemških krajih, ki se bodo posebno izkazali s potujčevanjem šolskih otrok.

Francija.

s Francija se ne šali s komunisti. Vlada je nedavno zahtevala od parlamenta, da se komunistični državni poslanci, ki so ruvali proti državi, postavijo pred sodišče. Parlament je z večino pritrdil, a komunisti so se skrili in policija jim ni mogla blizu. Te dni je parlament zopet zboroval in nekateri poslanci so zahtevali, da se puste komunisti do izvršenih novih volitev na svobodi. Vlada se ni vdala, zahtevala od parlamenta zaupnico in jo dobila. Dva poslanca komunista, ki sta prišla k seji, je nato policija pred parlamentom zgrabila in odvedla v zapor.

s Goljufige z vojno odškodnino, ki jo odplačuje Nemčija Franciji v blagu. Razne francoske in nemške tvrdke, ki so »posredovale« dobave, so se med sabo pomenile. Na ta način so gotove francoske tvrdke oškodovale lastno državo za 750 milijonov frankov; koliko trpi vsled organizirane goljufige nemški erar, še ni dognano. Tako in podobno danes verižniki še vedno dobro živijo od vojne.

Romunija.

s Drago je plačala romunska vlada nedavne dijaške napade proti židom. Ameriški častnik Keller je dobil 100.000 dolarjev, ranjeni madžarski pesnik Heynal pa 100.000 lejev odškodnine. Pa še davno ni konca.

s Tudi Romunija zahteva strogo preiskavo glede vtihotapljanja orožja na Madžarsko. Transport italijanskega orožja za Madžarsko je še vedno v Monoštru. Avstrijska in madžarska vlada sta se menda sporazumeli, da mešana komisija preišče vso zadevo. Romunski listi odločno vztrajajo na tem, da mora poseči vmes »Društvo narodov«, ker ne gre, da bi kdorkoli kršil mednarodne obveznosti za ohranitev miru.

Albania.

s Nov kazenski zakonik so vpeljali z novim letom v Albaniji. Kar italijanske paragrafe so prepisali, kot se spodobi za — Mussolinijevo kolonijo.

Grčija.

s Grška vlada se boji zamere na vse strani. Svoj čas je jugoslovanska vlada sklenila sporazum z Grčijo, po katerem bi bil naši državi zajamčen po grškem ozemlju svoboden izhod v Solun in na Egejsko morje. Sedanja grška vlada pa imenovana sporazuma ni potrdila, češ, da bi bile s tem kršene državne pravice grške republike. To pa je sam izgovor, kajti resnica je, da nam sedanja grška vlada ne da v Solunu to, kar nam gre, le zato, ker se noče zameriti — Angliji posebno pa

Italiji. V slučaju vojne z Italijo bi nam namreč Francija z vsem najlažje pomagala, ako bi imela naša država za vsakojake Transporte ob solunski luki popolno svobodo. Mihalokopulos, sedanji grški zunanji minister sicer pripoveduje, da hoče prijateljstva z Jugoslavijo, toda brez svobodnega izhoda na Solun, ki je za našo državo življenjskega pomena, sporazuma ne bo.

Anglija.

s Angleška konservativna stranka izgublja na moči. Pri naknadnih volitvah v industrijskem mestu Northamptonu je bila zopet poražena sedaj vladajoča konservativna stranka. Zmagal je kandidat delavske stranke.

s Posvetovanje delodajalcev in delojemalcev za socialni mir. Vršilo se je v Londonu. K posvetovanju je prišlo 24 podjetnikov in celotni vrhovni svet delavskih organizacij. Vsi so naglašali, da je veselo znamenje, ker so se mogli sestati voditelji delavstva in podjetniki k skupni konferenci, ker veličanska sprememba industrije zahteva sodelovanje podjetnikov, delavcev in nameščencev. Delavski sveti naj bi bili sodeleženi na dobičku. — Ako pride med angleškimi delodajalci in delavci do sporazuma, bo to velik korak k uresničenju socialnega miru.

s Na angleškem otoku Cipru tvorijo prebivalci grške narodnosti dve tretjini celokupnega prebivalstva. Po svojem poslanstvu so te dni ugovarjali proti namernim angleškim slavnostim o priliki 50-letnice dneva, odkar so Angleži zasedli otok. V spomenici pravijo, da ni pametno spominjati sužnja na njegovo suženjstvo. Kaj bi šele rekli lahko primorski bratje pod italijanskim jarmom!

Rusija.

s Boljševiki ne trpe — ugovora. Ruska sovjetska vlada je poslala v prognanstvo v Sibirijo 30 vodilnih oseb, — ki so sicer sami zagrizeni komunisti, — samo zato, ker so si upali povedati kako bridko resnico. V prognanstvo bodo morali med drugimi: Serebrjakov, Smilg, Sosnovski, Bjeloborodov (ki se je celo žalostno proslavil z umorom carjeve rodbine), Trocki, Radek, Rakovski, Kamenev, Zinovjev, Jevdokimova itd. — Je pač v naši državi nekoliko več svobode govora in mišljenja, kot v »svobodni« ruski proletarski republik!

Drobne novice.

V Nemčiji so izdelali za Ameriko nov zrakoplov (Zeppelin). Preletel bo Atlantski ocean v 60 do 80 urah. Motor bodo poganili z novo plinsko mešanico, vsled česar bo odpadlo 30.000 kg obremenitve!

Morski roparji »delujejo« tudi v Evropi. V bližini Gibraltarja je napadlo 50 malih ribiških čolnov španski, z ribami natovorjen parnik »San Antonio« z revolverji in noži. Celo proti vojaški obalni straži so se roparji boril z uspehom.

Bratislava, češko obmejno mesto ob Donavi se je oddahnilo. Velikanske ledenice

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Od Mengša do Komende.

IV.

Oprostite vsi tisti, ki ste čakati morali in ste! Je tako: kar bi Vi radi, nisem mogel; — kar bi sami hoteli, ni bilo vredno. Povem odkrito: do delal sem rokopis, sukal sem ga in sukal, pa obupaval nad njim; kljub temu sem stopil ves plah z njim k uredniku in ga skromno položil predenj na mizo. Molče sem ga motril, ko se je sklonil nad besede in je bral, bral...

»Ja veš! Prazno je, besede so, nič veš ni... Ali sam ne čutiš tega!«

Kar privrelo je iz mene: »I seveda čutim, pa še kako čutim... O!«

»Popravi, prenaredi, dodaj, črtaj — in povej kaj, povej! Najdi misel, obdelaj jo, da bo učila, da bo branje všečno in vredno in poučno in zanimivo. Vse na en mah! Sicer so besede, prazne besede. Te bi pisal vsakdo. Manjka se jim takih gor po Mengšu in Komendi; po gmajnah ovce pasejo...«

Na, ta je pa lep!

mase, ki so mesto ogrožale, so odplule.

600 rudarjev je podsul plaz v p. domogovniku Los Colombrinas pri Cali v Kolumbiji. Bojijo se, da ne bo mogoče rešiti nobenega.

200 tisoč ljudi je bilo pobitih v zadnjih dveh mesecih za državljanske vojne na Kitajskem.

Štirim slučajem gobavosti so prišli na sled v Moskvi. Bolezen so zanesli Azijati.

Katoliško cerkev je zapustilo 1. 1927 na Dunaju 28.898 ljudij. Plod socialistične agitacije.

Anglija je uvozila leta 1927 za 1019 milijonov funtov, izvozila pa za 709 milijonov funtov šterlingov blaga. (1 funt je 277 Din.)

Novinarji nemškega centra so prišli 15. jan. v Prago. Sprejeti so bili tudi v avdienci pri predsedniku Masaryku.

Najbogatejša žena na Angleškem je menda Lady Houston, ki poseduje 7 in pol milijonov funtov šterlingov (okrog 2.078 milijonov Din).

Neki monakovski študent je bil pred dnevi v Stubalpskih Alpah 11 ur v razpoki nekega ledenika, kamor je po nesreči zdrknil pri smučanju. Tovariši so menili, da je že mrtev, a so končno potegnili na dan živega in zdravega.

120 milijonov čeških kron je zapustil nekdanji trgovec Alojzij Schweiger, ki je nedavno umrl v Brnu na Moravskem. Imeli so ga za berača, ker je vedno hodil v raztrganih čevljih. Sorodniki bodo dobili le majhen del zapuščine, kajti vse je zapustil siromakom, trgovskim učencem in nadarjenim trgovskim pomočnikom.

Če bomo stražnikom dali revolverje, si bodo preskrbeli orožje tudi zločinci. Tako je rekla oblast na Angleškem in določila, da nosijo stražniki še vedno samo pendrek (gumijasto palčico). Na Angleškem pa res vlada »plemenitost« pri oblasti in pri — zločincih.

Moj Bog, kaj sem sam kriv, da je tako? Kaj morem reče, če se mi vse izmika, če lepe in vredne misli najti ne morem, če se obupno borim za besedami, pa niso vredne branja in ne nič! E, pisanje ni igrača! Vsaka beseda, ki ni sama od sebe porojena, ki je siloma vržena na papir, kar mimogrede vlovljena in ne iz duše spočeta — vsaka taka beseda je prazna in nič ne pove. Le za čivilo je, tistim v nadlego in spotiko, ki jo bera, onemu v muko in trpljenje in bridkost, ki jo je zapisal. O, lepa beseda je zlatega denarja vredna! Pa niti denar je ne poplača, kadar je ni. Le momentni so, ko je človeku dano, da sliši pesem svoje lastne duše in srca. Tedaj je kakor sladka mejdija tisto, kar vre, vre... kar silji ven iz tebe, na papir, mnogim in mnogim v užitek in sebi v udoženje. Kdor tedaj sedi ob mizi in namoči pero — čudeže ustvarja; resnične, sebi komaj verjete, drugim iz priznanja spoznane. E, pa jih ni vselej, takih trenutkov! Kadar pa pridejo, o kadar pridejo...! Le tisti, ki jih je občutil, ko pridejo znana, le tisti ve zanje, jih ceni, spoštuje, jih čaka znova in znova. Zakaj vse drugo brez njih ne velja; vsa stvariteljska sila in volja ne pomaga, moč duha odpove. Toliko je, kolikor se povedati more o tem!

Sovjetsko republiko so izklicali iz kitajskega Kantona izgnani komunisti v dveh obmorskih mestih.

V Rusiji bo izhajal nekomunističen list v nemškem jeziku. Sovjeti so dali dovoljenje. Biti pa bo moral »lojalna«, to je, plesati bo moral natančno tako, kot bodo sovjeti živžgali.

V Londonu je umrl v 88. letu starosti pisatelj in pesnik Thomas Hardy.

Mestna hiša je zgorela v Germantownu pri Philadelphiji v Ameriki. 7 otrok je izgubilo življenje.

Zavod za osirotele otroke so hoteli te dni radi neubogljivosti razpustiti v bližini Moskve. Gojenci so se oblastem uprli z noži in bodali. 100 je bilo aretiranih, drugi so pobegnili. Če bodo boljševiki še kaj dolgo vladali, bo polagoma vsa Rusija ena sama banditska družba.

Musolinijevo sodišče je obsodilo 11. januarja 147 socialistov: 7 obtožencev na dosmrtno ječo, 8 na 30 letno; ostali pa so dobili do 25 let.

80 ladij angleškega vojnega brodogradarstva pride koncem januarja v grške vode.

Mednarodna konferenca za sestavo vojnega reda je sklenila, da brzovlak orient-evpres ne bo vozil več preko Ljubljane in Zagreba.

Ogenj je izbruhnil na parniku Dollarlinije »Pelho«. Amerikanska ladja se je vlačila s potovanja okrog sveta in je vozila gumij. Škode več stotisoč dolarjev.

Oljnatе vrelce so našli pri Hodoninu na Moravskem v globini 339 m. Olje ima duha po bencinu.

40 jajc je za stavo pojedel v 80 minutah neki g. Karansky v Chikagi.

Na električnem stolu je bil usmrčen v Columbesu v državi Ohio v Združenih državah 17 letni mladenič, ker je umoril s sekuro neko ženo in njenega otroka.

Za naše male

Solnčni žarek-nagajivček.

Včasih, ko ste pri mizi sedeli in čitali knjigo, pa je skočil solnčni žarek nanjo, da se vam je zableščalo in niste mogli več brati. Ali pa je včasih pal solnčni žarek na ogledalo, da se je kar posvetilo in niste mogli več gledati vanj. In vam je nagajal toliko časa, da ste se morali stran obrniti. Kaj-ne, da ste že to poskusili?

Danes bomo slišali še kaj več o solnčnih žarkih-nagajivčkih.

Na večer, ko pokličejo očka solnce vse žarke domov, da se vležejo spat, takrat pa ti žarki-nagajivčki ne morejo še spati, ne da bi svojim bratcem povedali vsega, kar so čez dan doživeli, posebno, kako so ljudem nagajali.

Nekega večera, ko so bili že vsi solnčni žarki doma in so že legli spat tam zadaj za gorami v mehke pernice oblakov, je rekel

očka solnce: »Zdaj pa le hitro zaspate, da boste jutri zopet lahko zgodaj na nogah!«

»Lahko noč!« so rekli žarki in hoteli zaspiti.

»Hihih!« se je zaslišalo naenkrat. Žarek-nagajivček se je zasmel. Seveda zdaj ni nihče več mislil na spanje.

»Nagajivček, daj, povej, kaj si doživel, ker si tako dobre volje!« ga prosijo od vseh strani.

»Ha, ha, ha!« se je nasmejal nagajivček na ves glas. »Kakšne obraze so rezali, res smešno.«

»Kdo, kje?« so ga vpraševali vse vprek.

»Ljudje na vrtu,« pravi nagajivček.

»Tako lepo mirno in tiho so sedeli in gledali, kamor jim je fotograf ukazal. Naenkrat, prav ko je fotograf štel: en, dva — sem jim skočil prav v lice, posijal prav v oči — —. To bi jih morali videti, kakšne obraze so imeli. Rad bi videl tisto sliko,

hahaha!« In vsi solnčni žarki so se z njim zasmeljali.

»Povej še kaj, nagajivček!« so ga prosili.

Pa je nekoliko pomislil in nato rekel: »Aja, kako sem dedka zbudil iz spanja, all to?«

»Povej, povej,« so prosili vsi.

»Po kosilu je bilo; dedek je obsedel pri mizi, da nekoliko čita »Domoljub«. Naenkrat pa se mu je zadremalo, glava mu je zlezla nazaj, roka s časopisom je omahnila. Parkrat je že prav pošteno potegnil spanca, pa sem šel ravno mimo okna in sem hitro sedel dedku na glavo, ga požgečkal po vratu in nosu in — — ha-či, ha-či — ha-či je začel kihati in se je zbudil. Vstal je in je kihal kar naprej in se priklanjal sredi sobe. Seveda sem mu hitro skočil z glave in sem ga gledal in se smejal, smejal — — —«

Vsi so se na ves glas zasmeljali.

V tem so se odprla vrata in očka-solnce so prišli: »Tako, torej! Ni dovolj, da ljudi dražiš, zdaj še tu ne daš miru? Čakajte, jutri ostanete za kazen vsi doma in ti boš ves dan stal v kotu. Zdaj pa mir, če ne — — In vrata so se zopet zaprla.

V spalnici solnčnih žarkov je vse utihnilo.

Drugi dan pa res ves dragi dan ni bilo niti enega solnčnega žarka na izpregled. Nad Ljubljano je ves božji dan ležala gosta megla.

Kaj ie Majdica doživela.

Na prošnjo Snežink, šal polne in smeha, dečaka porednega Krivca spusti zdaj mati Burja iz polnega meha, dà sabo mu nove srebrne sani.

In Majdico žurno v sani posadè, pa že gre prek poljã, čez pòta, ovinke; za njimi pa v tropah se divjih podè čez jarke, grmovje in drevje Snežinke.

Kakó je Majdici strašno všeč bleščeča lepota gradu! Stolpiči so vsi iz ledenih sveč in stene kristalne so plošče ledu.

V prelepi obleki Snegulčica drži v naročju kraljično Snežico, prijazno se Majdici nasmehlja, povabi jo na godovno potico.

In če jih ni, zastoj jih vabiš in kličeš! In zastoj zamakaš v tinto, vrtiliš svinčnik, grizeš uetnice, letaš po sobi gor in dol! — prav nič ne boš prisilil, izsilil, prav nič ne boš naredil. Ena sama rešitev ti ostane: čakaj! Čakaj vdano in potrpežljivo in ne silil!

Kadar se bo pa tistim preblagorodnim, ki o tem odločajo in so v tebi, v tvoji duši, zazdelo, da je čas, te bodo poklicali kar sredi dneva, sredi noči, kadarkoli in kjerkoli, ter veleli: zdaj!

Taka je tedaj s pisanjem — in prav taka z menoj!

In sem morda kljub temu ob nepravem času in prezgodaj znova pograbil pero. Mimo tega, kar sem povedal, je namreč res, da človek nikdar ne ve, kdaj pograbi in zgreši svojemu namenu primeren čas.

* * *

Vlak drdra, drdra. Drdra v temno noč in temne sence vozov se rišejo in plaho hito prek polja. Hite z nami vred in smo prešli mimo Domžal in še do tja, kjer preseka proga kostanjev drevored in so Groblje, ki so radi enega edinega znane izza zadnjih let: tu je misijonišče!

Misijonarji. Če le kdo, oni brez dvoma zaslužijo pohvalne besede in priznanja. Zakaj če je duhovnik cenjen med Slovenci, potem je duhovnik-misijonar dvakrat tega vreden. Lahko je namreč širiti in oznanjevati nauk Kristusov in njegove vere v domovini kulture, v dobi razvitih prometnih sredstev in vsega, kar ta poklic še mimo tega zahteva — težje pa je, isto vršiti tam daleč v tujih krajih, kjer vsega tega in še marsičesa drugega ni. V neskončnih pokrajinah Afrike, Azije, Amerike, Avstralije. Med ljudstvo, ki verujejo le vase in v svoje starovadne, poganske bogove. Med tistimi, ki ljubezen vračajo z batinami, nečloveško trpljenje in potrpežljivost misijonskih bratov vča-

sih tudi s smrtjo. V deželah svezi in večnih nevarnosti!

Kdo je tedaj, ki to spozna in ve, ki ne bi snel klobuka in priznal iz srca: čast Vam!?

In kdor je bral nedavno, da je slovensko delovanje na misijonskem polju doseglo svojo prvo vidno stopnjo s tem, da je ustanovljena posebna slovenska misijonska postaja v daljni Indiji, kamor sta že odšla dva brata, da postojanko prevzmeta, jo vodita, zasadita vanjo križ, ter ga širita med ljudstvo, ki še ne pozna in čaka Boga Odrašenika — ta bo še to priznati moral: Slovenci smo tudi v misijonskem delu med narodi na častnem mestu!

DOLENJSKI POPOTNIK.

Tisk pred novim letom sem bil na gospodarsko-političnem tečaju, ki ga je priredilo okrožje kmečkih zvez v dvorani Rokodelskega doma v Novem mestu. Skozi tri dni je bilo pri temeljitih predavanjih navzočih 50—60 poslušalcev iz vsega novomeškega političnega okrožja. Na dnevnem redu so bila predavanja politična, gospodarska pa tudi pravne vsebine. Tako je govoril o našem parlamentu in časnikiarstvu narodni poslanec dr. Kulovec, o avtonomiji g. Franc Gabrovšek, o političnem delu na deželi tajnik Munda, o umnem gospodarstvu g. ravnatelj grške šole Podgornik, o pogodbah odvetnik dr. Česnik. Govorilo se je tudi o testamentih. O kmečkem vprašanju in o kreditnem združništvu je razpravljal g. dr. Basaj. Za vsakim predavanjem je sledil razgovor.

Pri debati o kreditnem združništvu se je zlasti poudarjalo, da naši pristaši nimajo dovolj zavednosti, da bi nalagali denar pri naših kreditnih zadrugah, ampak se poslužujejo drugih nasprotnih denarnih zavodov in vla-

gajo vanje prihranke, dočim gredo po posojilo k našim zadrugam, ki nudijo kredit po nižji obrestni meri. Ako hočemo naše gospodarstvo povzdigniti in tudi sami sebi pomoči, moramo v resnici tudi naše denarne zadruge poznati ne le v lastni potrebi, ampak tudi dosledno držati zadržno disciplino.

Zvedel sem v debati, da poznajo naši pristaši Ljudsko posojilnico prav dobro, kadar je treba iskati posojilo, ki ga dobijo po nizki obrestni meri, da pa vlagajo večkrat zase in svoje sorodnike prihranke v tuje denarne zavode. Mnogi celo mislijo, da dobijo drugod višjo obrestno mero pri vlogah, kar pa ni resnično. Zvedel sem tudi, da nekateri liberalni trgovci nam nasprotnih raznih političnih organizacij agitirajo proti Ljudski posojilnici v Novem mestu. Bode jih pač v oči to, da ima posojilnica hišo na zelo prometnem kraju — Glavnem trgu. Vsak tak slučaj bi se moral sporočiti načelstvu, ki bo vedelo primerno ukreniti, da si taki gospodje agitacijo enkrat za vselej premislijo.

SV. KRIŽ PRI LITIJI.

Naša fara, pravijo, da je najbolj siromašna v litijskem okraju. Krivi smo tudi sami marsikaj. Še na božični dan zjutraj smo čuli iz neke gostilne harmoniko, dasi je predpisana stroga policijska ura. Kako naj pridemo iz siromaštva, če se tako zapravlja za alkohol.

BRUSNICE.

Leta 1927. je umrlo v naši župniji 85 oseb, od teh 18 moških in 17 žensk. Prvi v novem letu 1928. je umrl najstarejši moški v župniji, namreč Gregor Medle v starosti 86 let. — Zanimivo je, da smo imeli že tri leta

31

Razno.

Srečni in nesrečni zakoni. Ameriški profesor Hart je izračunal, da je sreča v zakonu odvisna od starosti poročencev. Ne rečemo, da so leta brez pomena, glavno pa sta vsekakor prava ljubezen in strah božji.

Z morskim somom ni šale. V tihem oceanu okrog otoka Baba so postavili ribiči mreže, v katere so je zapletel velik som. Žival se je polzkušala osvoboditi in vlekla je velike čolne s številnimi ribiči 30 milj daleč s seboj. Ribiči so se borili s somom in klicali štiri dni na pomoč. Prišle so končno druge ladje, posegle v boj in soma pokončale. Težo ubite živali cenijo na 10.000 kg.

Dva stara moža. V Norvegiji živi mož, ki je star 119 let, v Carigradu pa biva Turek Zaro aga, ki je dopolnil 155 let. Rojen je bil leta 1773. in je najstarejši človek na svetu.

Najbolj revno mesto v Nemčiji je Christburg v zapadni Prusiji. Šteje okrog 8000 prebivalcev, vendar 9 desetina meščanov ni plačalo davkov radi — revščine.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

»Kje pa je sedaj Majda?« sprašuje financar dalje.
»Doma. Matevža čaka, pa ga ni! In tako rada ima Matevža, bolj ko mene!« zaječi fant, ki počiva nazaj naslonjen na postelji.

»Morda je slišala streljanje in bo sem prišla?« sprašuje dalje Ivan.

»V Breznico se ne sliši streljanje z Golice,« izpoveduje Anže počasi vse, kar bi rad vedel financar, ki po ovinkih vleče iz fanta. Že ve, da je Matevž Kobentarjev iz Breznice in da je Majda sestra njegova. Vprašuje dalje:

»Kaj pa oni drugi, ki je bil z Matevžem?«

»Tilen?«

»Da, oni dolgi. Ali nima Majda tega rada?«

»Mara Tilen za dekleta, posebno za koroška! Saj mu še dobravskih ni mar!«

»Čigav pa je Tilen in odkod?«

»Pravi, da je iz Dobrave. Čigav pa je, ne vem. Tilen mu pravimo mi vsi, dolgi Tilen!«

»Enega naših je zabodel Tilen.«

»Ga je? O, saj sem vedel; Tilen je močan in se nikogar ne boji. Za tri mene je močan.«

»Zakaj pa je oni drugi nad tabo vpil, da bodi tiho. Ali ti je Majde nevoščljiv?«

»Mohor? O. to ne! Ta jo ima svojo doma.«

»Odkod pa si ti?« mirno vpraša financar, kot mimogrede.

Anže ga naenkrat nezaupno pogleda in umolkne. Pa pogleda še druga dva in z roko si gre preko oči,

kakor bi se bil pravkar prebudil iz sna. Šele sedaj se nenadoma zave, da je z vsemi odgovori samo izdajal svoje tovariše in sram pred samim seboj mu vstane v srcu. Zlekne se na posteljo, obrne obraz v blazino in tih jok ga prične stresati. Ničesar več ne morejo spraviti financarji iz ubogega fanta. Stanko ostane za stražo pri njem, druga dva pa odideta k tovarišem v prvo izbo.

Medtem sta prišla v kočjo ona dva stražnika, ki sta šla z Nemcem iskati Matevževe in Tilnove sledi.
»Ste kaj našli?« vpraša Ivan, ki si ravno menja mrzel obkladek na izpahnjeni nogi. Bolečina je že prenehala, ali vendar je še pot v Dobravo in na Fužino dolga, pa se treba dobro sezdraviti.

»Ničesar drugega kot sled. Najbrže sta oba ranjena, ali vsaj eden je gotovo ubit. Okrog skal smo našli krvave sledove, v grmovju pa se razločno pozna, da sta se dva morala valiti po plazju navzdol, ker je grmovje pretrgano in se dve gazi poznata v njem. eNmca sta šla za sledjo, midva pa sva se vrnila, ker je sled na nemški strani.«

»Lahko bi bila ž njima iskala, dokler ne bi bili našli onih dveh,« ju kara Ivan.

»Kaj hočemo z mrtvim? Kdor se povali tam dol, ne ostane več cel in živ, kajne, tovariš,« se obrne k drugemu in tako misli opravičiti povratek.

»Toda vsaj gotovost bi imeli,« se dalje jezi Ivan.

»Enega sem bil videl, kako je omahnil in padel vznak!«

»To je bil tisti, ki sem jaz streljal nanj! Tudi eden tihotapecv ga je videl pasti!«

»Čujte, kje pa je ena puška?« vpraša nenadoma eden slovenskih stražnikov.

»Podgredelnikova, ki ga je tihotapec z nožem!«

»Ali je niste vzeli in odnesli tu sem?« vpraša Ivan.

po vrsti po 68 rojstev, od teh je 1927. moških rojencev 27 in ženskih 41. — Oklicanih je bilo 18 parov; a poročenih 13 parov. — Presv. Srcu Jezusovemu se je v preteklem letu posvetilo 24 družin. Vseh Srcu Jezusovemu posvečenih družin je sedaj 80.

MULJAVA.

Požar. Dne 12. januarja t. l. opoldne je začelo goreti v občinski hiši na Polju pri Muljavi, kjer stanuje v hiši neka družina. Ogenj je najbrž nastal vsled še živega pepela na hlevu, vsled česar je pregorel lesen strop. Ker je bila v hlevu natlačena stelja, radi pomanjkanja zraka ni mogla hitro goreti. Prihitieli so gasilci iz Muljave in okolice, ter so ogenj pogasili. V občini je pa še vedno takih moč, ki nočejo podpirati gasilnega društva; še celo nasprotujejo.

KRKA.

Preteklo nedeljo se je nenadoma oglašil pri nas državni poslanec Kremžar. Sklicali smo takoj shod, na katerem nam je poročal o delu poslancev SLS v narodni skupščini. S poročilom smo bili zelo zadovoljni, ker smo se znova prepričali, kako baš SLS ob vsaki priliki štiti Slovenijo. Naših nasprotnikov, ki se ne naveličajo venomer razširjati laži o SLS, seveda ni bilo zraven, ker se boje resnice.

JEŽICA.

Pevski odsek prosvetnega društva na Ježici uprizori v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3 v društvenem domu novo Lavtižarjevo opereto: »Graf in opat« in Vodopivčevo spevoigro »Rožmarin«. Ponovitve ne bo. Preskrbite si pravočasno vstopnice. Dobijo se v Savljah pri Joško Terclju. — V društvenem domu se tekoči teden montira elektrika. Posebno dobro bo

opremljen oder. Pri nedeljski prireditvi bo že svetila.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

Ko se je pri nas obravnaval občinski proračun za leto 1928 in je šlo zato, ali se naloži občinska doklada na alkoholne pijače ali na direktne davke, so se nasprotniki, katerim se je pridružil tudi eden gostilničarjev naše stranke, izjavili proti obdavčenju alkohola. Le odločnemu nastopu naših odbornikov se je zahvaliti, da se občinska doklada na direktne davke ne bo povišala, ampak plačali bodo tisti, ki plačajo prostovoljno, to je davek na alkohol.

Letos bo praznoval g. župnik srebrni jubilej mašništva in 15 letnico pastirovanja v naši župniji. Pero je prešibko, da bi mogli popisati vse njegove zasluge, storili bomo to ob priliki jubileja. Pripomnimo samo to, da je g. župnik med vojno izgubil vid enega očesa radi tega, ker je pri brleči svetiljki pisal razne prošnje za podpore, omiljenje krutih rekvizicij itd. Mesto hvale je pa žel večkrat grdo nehvaležnost. — Glede naročnine na »Domoljub« smo menda letos na drugem mestu v naši škofiji. Tudi drugi listi so v župniji častno zastopani. Prav je tako. Kdor ima v hiši dober časopis, si vsetransko mnogo mnogo prihrani. — Dne 29. t. m. priredi »Orel« dr. Krekov »Turški križ«. Že samo ime avtorja igre nam pove, da bo igro vredno pogledati.

NAKLO.

Na novega leta smo pri nas ustanovili Orlice, za kar so naša dekleta tako vnete Bog jih živi! Drugi mesec, to je februarja bo orlovska akademija, kjer bodo nastopile tudi Orlice. Po novem letu se je podražila tudi pijača, za kar

pa nismo žalostni, nasprotno veseli, ker ga ne pijemo veliko. Čeprav pravijo ljudje: »A vi ste pa iz Naklga, pijete ga s frakelnat«

GUSTANJ.

Gasilsko društvo je imelo občni zbor, katerega so se udeležili člani v lepem številu. Ustanovilo se je društvo leta 1878, in od vseh tedanjih članov živi še tukajšnji posestnik Filip Krajger. Pred par leti je bilo za 40 letno članstvo odlikovanih 6, za 25 letno pa 15 članov. Društvo si namerava nabaviti motorno brizgalno in zbira denar za dotični sklad. Nekaj je že nabranega, a še veliko premalo. Upamo in želimo, da bi se našla dobra srca, ki bi izdatno podpirala društvo v dosego imenovanega cilja. Dosedanji načelnik g. Jurij Šafor je radi bolehavosti in starosti (76 let) odložil čin načelnika društva, a pri društvu ostane kot častni načelnik. V novi odbor ozir. načelstvo so bili izvoljeni gg.: Ivan Schmautzer kot načelnik, Franc Kavc kot poveljnik, Ivan Verčko kot poveljnikov namestnik.

BOŠTANJ.

Nova železnica. Kmalu bo, kmalu, se že veselimo! Saj so že predlanskem in lani po več tednov trasirali progo, ki bo tekla od Krmela do Sevnice. Sliši se, da bodo štirje tuneli, da bo železnica tekla ves čas na levem bregu Mirne. Marsikdo naših ljudi se že veseli, da bo vsaj nekaj zaslужka, ker so sedaj itak vse meje za delavnega človeka zaprte. Upamo, da bo uprava, ki bo zidala progo, postavila večinoma delavce-domačine. Dva veleposestnika sta že dala svet, po katerem bo tekla proga na njihovih posestvih, zastonj pod pogojem, da bo v Jelovcu postaja. To bo pa ne samo za prevažanje drv dobro, ampak tudi za

Vsi se spogledajo, nikdo ni videl puške.
 »Zato je zlodej streljal na naju!« meni Ivan, ki se spomni, kako je blizu njega udarila kroglja v tla. Pa je: bil prepričan, da nosi tihotapec puško s seboj.
 »Ali je vas kateri našel puško?« se obrne Ivan k Mohorju.
 »Nikdo. Čemu mu bo?«
 »S katero je pa oni streljal, Tilen?«
 »Ste mu jo pa že financarji posodili,« se roga Mohor.
 »Vražji človek jo je najbrže splel podpregledniku!« meni Ivan. »Ali je vidva nista našla?« se obrne k tovarišema, ki sta prav prišla.
 »Nisva! Pa bi jo morala videti, če bi bila obležala tam, ker smo za sledjo vse preiskali.«
 »Vrag tihotapski, odnesel nam jo jel se jezi nemški stražnik.
 »Pa ne samo puške, tudi samega sebe je odnesel!« se domisli Ivan in rdečica mu udari v obraz. »Ta nas je ukanil. Pobral jo je in puška je šla z njim. Morda še kdaj okusim« strel iz nje!
 Mohor pri peči se zaničljivo muza in obraz mu leze v zasmeh.
 Zdaj ve, da je Tilen ušel. Ali Matevž?
 »Saj smo vendar videli dvojce gazi skozi grmovje, ugovarja eden onih dveh, ki sta Matevža iskala.
 »Je mogoče tudi ena od tovara ali pa od kamna. Saj pravim, da nisem bil šel sam pogledat! Ta neumna noga!« se jezi Ivan. »Vsi ste za nič, povsod bi moral biti človek sam!«
 Stanko vstopi.
 »Zaspal je zopet.«
 »Ti, kar pri njem ostani. Jaz mu prav nič ne zapam. Lahko se pritvarja, pa ti jo pobriše skozi okno!«

»So zamrežena, če bi tudi hotel! Fant je čisto kakor iz uma.«

»Previdnost je previdnost! So od zlodja tihotapec! Sam ne veš, kdaj se ti udere kam in izgine kakor kafa, pa naj bodo okna še tako zamrežena! Le kar nazaj pojdi!«

Stanko se še obira nekaj časa, potem uboga in gre. Ali komaj dobro prestopi prag v sobo, že plane vanjo.

»Kje pa si, zlodej?«

Stražniki so takoj pokoncu in v sobo. Vse pretaknejo, fanta ni nikjer. Eni teko pred kočo, drugi preskušajo oknice in železje; ali je vse celo, nedotaknjeno. Tihotapca ni; kakor bi se bil v zemljo ugreznil, ga je zmanjkalo v onih par minutah, ko se je bil Stanko odstranil.

Preiščejo vso hišo, vse skrite in najbolj temne kote predenejo, toda fanta ni. Zaslišujejo oskrbnico in strežnico, obe trdita, da ga nista ne videli ne slišali. Ko vse iskanje in preiskovanje ne pripelje nazaj Anžeta, vzamejo nemški stražniki uklenjenega Mohorja medse in se odpravijo na pot čez vrh, slovenski pa proti Dobravi.

Že vzhaja solnce, ko se pred kočo poslavljajo. Izza Golice se dvigajo megle. Solnčni žarki se igrajo v nji in sezajo z dolgimi tenkimi prsti v gorovje proti jugu, vzhodu in zahodu. Za Mežakljo zadaj se tam od daleč proti jugu dviga Črna prst in Rodica, oboji v solnčni luči; čez fužinsko urez proti severu se svetita Tosec in špičasta Rjavina, Triglav se blišči v justranji luči in se ponosno razgleduje okrog, kakor bi se bil pravkar po spancu umil in si počesal sive lase. Pod njim se še v mraku stiska ob steno široka Kredarica, ki nad njo že leze v smeh rdečkasto lice Škrlatic. Izza nje pogleduje zvedavo v mlado solnce Ste-

Največji parnik na Donavi ima sedaj republika Avstrija. Dolg je 71 m. širok 21 m in ima 2500 konjskih sil. Pod vodo gre le 1 m 35 cm, zato pa bo uporabljen tudi za tiste kraje, kjer je Donava manj globoka.

Tudi les je strupen. Znano je, da ljudje, ki obdelujejo razne kovine, neredko bolehalo. Da pa so tudi gotove vrste lesa strupene, ni bilo znano. V zadnjem času pa so doznali, da so zboleli na zastupljenju mizarji, ki so delali pohištvo iz avstralskega lesa, ki se imenuje moah. Izvedenci so ta les preiskali in našli v njem precej hude strupe.

Nova zvezdo repatico so odkrili v zvezdarni v Hamburgu v Nemčiji.

V Berlinu je 2 milijona 175 tisoč 306 žensk, a samo 1.848.859 moških. Na 1000 moških pride torej 1176 žensk.

Preseljevanje narodov. Romunska in bolgarska vlada se dogovarjata, da bi v Bolgariji živeči romunski državljani se naselili v romunski Dobrudži, prebivalci bolgarskega naroda v Dobrudži pa naj bi dobili domačije v Bolgariji.

ljudi, ki bodo imeli iz tamošnjih hrbtov bliže v svet. Čez Savo bo šla železnica nekako med Papežem in Planincem. Nekateri pa še želijo, da bi se ta novi most napravil tudi za vozove in ljudi. Kako bo potem s starim savskim mostom, je pa drugo vprašanje.

LESKOVEC PRI KRŠKEM.

Izvršilni odbor društva »Spomenik padlim« naznanja, da je delo spomenika že naročeno. Dosedaj ugotovljeno število vseh vojnih žrtev v naši župniji je: 72. Imena padlih bodo vklesana na štirih straneh spomenika. Na vsako stran bo prišlo vklesanih 7 vasi in 18 imen. Nad vsako stranjo bo na vrhu primeren napis. Naša župnija šteje 42 vasi. Izmed teh ima 28 vasi več ali manj padlih, le 14 vasi je bilo tako srečnih, da niso nobenega v vojski izgubile. Imena padlih iz posameznih vasi so razvidna iz društvene table, nabite na hiši poštnega urada. Odbor prosi vse one, ki imate padle v svoji družini, da bi šli gledat na to tablo, če so imena vaših gori, ali ne. To pa zato, da ne bo kake neljube pomote, ki bi se pozneje pač ne dala popraviti. V naslednjih dneh bodo odsekovni načelniki pobirali za vsako črko, ki naj se vkleče po 2 Din.

Ko bo spomenik postavljen, bo društvo »Spomenik padlim« likvidiralo. Osnoval se bo nato: »Oskrbovalni odbor spomenika padlim v Leskovcu pri Krškem. Vsaka podružnica bo imela v tem odboru svojega člana. Naloga tega odbora bo: skrbeti, da bo spomenik vedno v dobrem stanju in ob gotovih časih primerno okrašen.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

32

Zobje iz jekla. Krupova tovarna v Nemčiji je začela izdelovati zobe iz takega jekla, ki ne zarjavi. Taki zobje bodo menda bolj trdni in cenejši od zlatih.

Vsako leto štiri metre naprej. Tibera (reka v Italiji) potisne svoj izliv vsako leto za 4 m naprej, reka Pad pa še veliko bolj.

Tudi voli se ga nasrkajo. V neki pivovarni v Budimpešti je nasul hlapec volom mesto navadnega ječmena alkoholizirano zrnje. Kmalu so bili vsi voli mreno pijani. Divje so skakali po hlevu ter močno tulili. Mnogo volov je zadela možganska kap.

Nemški inženjer dr. Eckener gradi zrakoplov, ki bo 235 m dolg in 33 m širok. Zrakoplov bo preplaval 128 km na uro in bo lahko napravil 10 tisoč km, ne da bi pristal. Dr. Eckener namerava poleteti s tem »Zeppelinom« v letu 1928 okrog sveta.

Koliko denarja je v naših hranilnicah. V Jugoslaviji so 708 denarni zavodi, v katerih je vložnih 7 milijard 470 milijonov 278 tisoč Din.

Kaj nam podari Mohorjeva družba letos.

4. Kako smo se zedinili?

Tak naslov bo imela 4. Mohorjeva knjiga. Tej bi pač lahko napisali na vrh (če bo to storil pisatelj, minister dr. Korošec, ne vemo) tele besede sv. pisma: »Kar je Bog združil, naj človek ne loči.« To velja za vse nas Jugoslovane. Vsi smo bili istega jezika, vsi sosed ob sosedu in vendar tako strašno si tuji in raztrgani na vse plati. Ko sta sveta brata Ciril in Metod se učila kot otroka govoriti na naši zemlji slovensko, so isto govorico govorili že vsi — Jugoslovani pa tudi še na severu v Moravi. Vojske in boji med mogočnjaki so nas trgali na kose, hujskali med sabo. Pomagali so vsi sosedje: Nemci, Madžari, Lahi, Turki. Toda prišla je ura; prevzetneže je Bog pahnil s prestola, zatirane brate pa zedinil in povišal. Kdor ima vero, ve in veruje, da vlada sveta božja previdnost. Človek sodeluje. Lahko tudi ovira pota božje modrosti — zavzeti jih ne more. In zato je naše prepričanje, da je bila Previdnost, ki nas je zedinila in nam ponudila priliko, da postanemo ena najbogatejših in najlepših držav v srednji Evropi. Seveda, preden se stre človeška zloba in spametuje človeška neumnost, preteče mnogo časa.

O dogodkih, o skritih in očitih željah in delih hrepenenja po zedinjenju vseh južnih Slovanov in o sodelovanju različnih mož — o tem napiše knjigo dr. Korošec, ki je bil sam ves čas sredi razvoja teh

za nas tako važnih zgodb. Žal pa, da so vsa ta dejanja vsem nam bila po večini prikrita, ker se o tem pač ni smelo ne govoriti ne pisati. Mnogo stvari nas bo iznenadilo, marsikako svojo zmotno sodbo bomo popravili ob tej knjigi. Vsem nam je živo potrebna, vsem bo kažipot v bodočnost, vsem tudi izpraševanje vesti, česa še nismo storili, ali kaj smo napačno storili. Bo knjiga, ki jo bosta morala poznati otrok — in mož.

Papež Pij X. o krščanskem tisku.

»Da, da, tisk! Še vedno se ne razumeva njegovega pomena. Ne verniki in ne duhovniki se ne pečajo s tem, kakor bi bilo potrebno. Stare ljudi čujemo večkrat govoriti, da so časniki nov pojav ter da so se prej duše ravno tako rešile brez časnikov. Da, prej! Toda ne pomisli se, da strup slabih časnikov prej ni bil tako razširjen kot sedaj, ter da vsled tega tudi protistrup, to je dobri časniki, prej ni bil tako potreben. Živimo v drugem času nego prej in obžalovanja vredno dejstvo je, da se krščansko ljudstvo danes z brezbožnimi časniki vara in zastruplja. Zastonj! — tako je končal sv. oče — »zidate cerkve, obhajate misijone, gradite šole! Vsa vaša dobra dela bodo uničena, ako ne umevate istočasno uporabljati obrambnega in napadalnega orožja katoliških časnikov.«

Poravnajte naročnino!

nar, ki kakor ozek prst kaže naravnost v jutranje nebo ostri Špik. In čisto zadaj se solncu nasproti vzpenja Jalovec in se ozira proti Mangartu, ki žalosten gleda podse v belopeški jezeri, ki mu je eno od njih ugrabil Italijan. Od Kočne dalje proti vzhodu si greje v solncu dolgi hrbet Bevšica in mežika s prprtimi očmi Stolu, ki stoji v solnčni luči najlepši in se mu Monštranca sveti v strmi rebri, kakor v morju nešteti luči; tam čisto zadaj pa so se pravkar iz spanja zbudile Kamniške planine in še zaspane gledajo v prelepo Ljubljansko polje ter se mimogrede s Krimom pogovarjajo o sanjah, ki so jih ponoči sanjale.

Golica sama pa je v mladem solncu vsa posajena z belimi ključavnicami in je kakor nevesta, ki ženina čaka, da gresta pred oltar.

Toda ti, ki se odpravljajo izpred koč na pot, eni v vrh, drugi v dolino, ne vidijo dosti vse te jutranje solnčne lepote. Le eden, Stanko, zamišljen gleda v triglavsko stran in pri srcu mu je, da bi z roko segel tja gori proti Dovjem in v Mojstrano. Tam bo zdaj v solnčno jutro zardel rdeči negelj na oknu Tilkinem, ki še spi in morda sanja o svojem ženinu Stanku.

In še nekdo gleda v solnčno luč in se veseli, čeprav v strahu, da ga zdaj zdaj zapazijo financarji, prostosti planinskega solnca: Anže! Kako se mu je posrečilo ubežati?

Eni izmed strežnic se je mladi fant zasmilil, posebno, ko je pravil stražniku o svoji Majdi. Ves čas je mislila, kako bi ga rešila. Iz sobe, kjer so postelje, vodijo vrata v kuhinjo, toda jih malokdaj rabijo in se tudi malo ločijo od stene. Zato jih od stražnikov ni opazil nihče. Iz kuhinje grede ena vrata na prosto in ravno pred njimi, v hribu, so v zemljo vrtica v majhno klet, ki hranijo v njej meso in druge kvar-

ljive jedi. Strežnica je potem, ko je odšel Ivan po spraševanju v izbo k drugim, tiho odprla vrata iz kuhinje. Stanko, ki je sedel ob Anžetovi postelji, je kazal tem vratom hrbet. Toda Anže je bil k njim obrnjen, in je opazil strežnico, ki je tiho ostala med vrati ter mu dala znamenje, naj zaspri. Nato se je nasmehnila in vrata samo priprla za seboj. V kuhinji mu je pripravila prost prehod na prosto in odprla vrtica v klet. Ko je financar odšel za hip k drugim, je spet tiho odprla vrata v sobo. Anže je planil k nji, pa ga je brž peljala skozi kuhinjo, ga potisnila v klet ter za njim vrtica zaprla in zaklenila. Tako ni nihče ničesar opazil in tudi, če je morda kak stražnik videl vrata iz kuhinje v sobo, se mu ni videlo sumljivo, ker se je vsak na strežnico zanesel. Tako je Anže srečno utekel.

Zdaj pa, ko so odhajali, mu je strežnica odprla vrtica in fant je planil v kuhinjo in skozi okno gledal za odhajajočimi.

Ko se mu je videlo, da ga iz Kadilnikove koč ne morejo več opaziti, je odšel povprek proti Petelinu ter se je srečno utihotapil čez mejo v Št. Peter, odkoder je še tisto noč tekel k Majdi in Breznico in ji povedal, kar je vedel o Matevžu, Majda je najpreje jokala, potem pa je Anžeta, ker ni dovolj varoval Matevža, spodila, naj ga nese pes, odkoder ga je bil prinesel.

Stražniki pa so radi ubeglega Anžeta v rojno črto razvrščeni tonili eni v mrak in globel proti Dobravi, Drugi pa z uklenjenim Mohorjem v sredi proti vrhu Golice, vzhajajočemu solncu nasproti. Oboji pa so na povratku domov srečali ljudi, ki so se tudi prošlo noč mudili v goliških plazovih in se v jutro z raztrganimi srci vračali domov.

Nemška stražnika, ki sta bila šla po sledi obeh

Fantovski molitvenik.

Kratko smo že objavili, da je izšel fantovski molitvenik, ki se imenuje: **Besede življenja**. Pisal ga je dr. Gregor Rožman, založila Društvena nabavna zadruga, Ljubljana, Ljudski dom. Stane vezan v pergamentno platno z rdečo obvezo 22 Din; v pergamentno usnje z zlato obvezo 30 Din.

Pogrešal se je doslej priročen molitvenik, ki bi bil priprava za fante, ki želijo majhen molitvenik za v žep, a vsebuje naj vse, kar fantovska duša za pobožnost potrebuje. S tem molitvenikom se je hotelo fantom ustreči. Obseg molitvenika je tak, da ga vsakdo lahko vtakne v žep, vezava je okusna in trpežna. Vsebina je razdeljena na dva dela. Prvi del prinaša misli, po katerih naj fant ureja vse svoje življenske odnose: do Boga, Cerkve, družine, do soljudi in do sebe. Vse je na kratko in jedrnatno povedano. Drugi del vsebuje molitve. Zbrane so vse, ki jih fant v navadnem življenju rabi. Skrbno sestavljeno je izpraševanje vesti, ki naj olajša fantu dobro pripravo na sv. spoved, katera je za samovzgojo največjega pomena. Mašne molitve so po večini liturgične, ena je k božjemu Prijatelju v takem tonu, kakor bi se fant pogovarjal z Zveličarjem čisto po domače, pa vendar spoštljivo. Med pesmimi so dvojne mašne nove, primerne za skupno božjo službo fantovskih organizacij.

Fantom ta njihov molitvenik najtopleje priporočamo, ker jim bo dober vodnik v dušnem življenju in obenem najboljši pripomoček, da bodo svoje nedeljske pobožnosti, sv. mašo ali sv. zakramente čim lažje in zbraneje znali opraviti. Vrhu tega jim bodo misli

izrečene v prvem delu jasne smernice za življenje, ki baš v fantovskih letih potrebuje velike jasnosti in močnih nagibov.

Molitvenik se dobiva po knjigarnah in v prodajalni Ničman v Ljubljani.

„Naš dom“.

Dr. Anton Korošec je ustanovil »Naš dom« pred 27 leti. List je bil že zelo razširjen; med vojsko je začel hirati. Lansko leto pa se je na Štajerskem zelo poživil in razširil.

Za pouk in zabavo piše »Naš dom«. Poleg poučnih člankov ima zanimive povesti. Vanj dopisujejo preprosti fantje in dekleta. Če ga čitate, najdete v njem na stotine imen navdušene mladine. Po »Našem domu« se spoznavajo in bodrijo. Stopite tudi Vi v ta krog!

»Roparski poglavar« se imenuje povest v letošnjem »Našem domu«. Vsi jo čitajo z velikim zanimanjem. Razen povesti prinaša »Naš dom« toliko ugank, kolikor jih nima noben slovenski list.

Koliko velja »Naš dom«? Naročnina za vse leto je 20 Din. Toda naročniki »Domoljuba« imajo letos posebno ugodnost: dobijo ga namreč za 12 Din vse leto. »Naš dom« izhaja vsakega prvega v mesecu na 32 straneh (v poletnih mesecih, ko kmetski ljudje nimajo toliko časa, na 16 straneh).

Štiritisoč izvodov januarске številke »Našega doma« je shranjenih in pripravljenih za naročnike »Domoljuba«. Hitite torej in si ga takoj naročite, ker lahko dobite še tudi prvo številko!

Ne pravite: to je »štajerski« list! Recite: to je slovenski in krščanski list, torej si bomo vsi naročili »Naš dom«.

Naslov: Uprava »Našega doma« v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Kako se naroči »Naš dom«? Kupi navadno dopisnico, napiši na naslovno stran: Uprava »Našega doma«, Maribor, Aleksandrova cesta 6, na drugi strani pa:

Naročam si »Naš dom« za četrto leto (pol leta, celo leto). Ker sem naročnik »Domoljuba«, imam pravico, da ga dobivam za 12 Din letno. Nato razločno podpiši svoje ime in priimek, vas in hišno številko ter zadnjo pošto, kar je posebno važno. Potem oddaj dobri z uspehom.

Meh za smeh.

»Prosim, ali bi mi hoteli povedati, kje stanuje zobozdravnik?« — »Pojdite tam v ono ulico, potem pa na vogalu na desno in po levi strani mimo vrta in na drugem koncu ulice boste že slišali, kako bolniki vpijejo.«

★

Pijanec se je zaletel v cestni kandelaber: »Oprostite, gospod.« Takoj nato je padel čez hidrant: »Nič ne bodi hud, fantek.« Nato se je zaletel v brzozavni drog ter padel: »Kar tukaj bom sedel ter počakal, da se gnječa malo razide.«

★

Lampič je prišel s svojo ženo v New York. Žena je dobila časopis v roke ter brala statistiko največjega ameriškega mesta. »Ti poglej, tu stoji, da je v New Yorku

nahrbtnikov po plazu skozi grmovje naprej, sta kmalu našla koncem plazu v grmovju oba nahrbtnika. Nahrbtnika sta bila okrvavljena, ker ju je bil Tilen prijel z ranjeno roko, toda še neodprta in dobro nabasana. Ker si stražnika nikakor nista mogla predstavljati, da bi bila krvava nahrbtnika sama prišla po plazu, sta pretaknila vso okolico za tihotapcema in nista hotela prenehati iskati. Sčasoma pa sta se le prepričala, da iščeta zaman. Bila sta enega mnenja, da sta tihotapca najbrže popustila nahrbtnika, da bi laže sama hodila in sta ušla v okolico ter se tam držita v kaki koči. Zato sta šla in brskala po vseh stezah navzdol ter vse kočice, ki sta zanje vedela, preiskala, če bi morda kje zasledila tihotapca. Tako sta prišla tudi v dolino Velike Suhe in krenila tam po steni vprek, kjer sta hotela pogledati k cerkveniku pri Sv. Mariji Hrastniški ob mali cerkvi koncem rovta nad Hrastjem. Ko prideta čez greben in zavijeta po stezi v nižino, se oba obenem ustavita. Zagledala sta namreč na stezi mlako krvi. Spogledata se. Tule bo prava sled, je bila njuna prva misel. Hitro odložita nahrbtnika ter pričneta preiskovati okolico. In oba hkrati zavijeta od dveh različnih strani proti košatemu, gostemu grmu, odgrneta ga in zagledata v njem ranjenca, ki strahoma upira vanje oči, vse razgorene od vročice.

»Aha, te imava, tihotapec!« ga nagovori prvi »Kje imaš tovariša?«

Matija — on je bil — ne razume vprašanja.

»Kakšnega tovariša?« vpraša z onemoglim glasom.

»Onega, ki smo ga tudi zadeli in se je s tabo vred preobrnil po plazu?«

»Po plazu? Jaz sem po plazu spodrsnil sam.«

»Kje pa je drugi ostal?«

»Sam sem bil!«

»Kaj lažeš! Dva sta bila, saj sta tudi nahrbtnika dva.«

Zdaj se prične Matiji svetiti. Jezus, pa ja niso ubili Matevža ali Tilna ali koga drugega izmed tihotapev.

»Jaz nič ne vem za tihotapce. Že od sinoči ležim tu in ne morem dalje, ker sem izgubil preveč krvi!«

»Da, da, vse soglaša! Ali kje je drugi?«

»Verjemite, sam sem bil!«

»No, se že pomenimo v Hrastju. Ajdi z nama!«

»Ne morem.«

»Ti že pokaževa!« Eden ga zgrabi in hoče postaviti na noge. Toda Matija tako nečloveško krikne, ko zadene ranjena noga ob tla, da ga stražnik nehote položi nazaj.

»Kaj hočeva ž njim?«

»Nesiva ga v dolino do prve hiše, odtod ga ponese v Hrastje,« odgovori drugi.

»Kako pa?«

»Iz vej napraviva nosilnico.«

In res se pripravita, odrežeta par močnih smrekovih vej, napravita zasilno nosilnico in položita nanjo Matijo. Zaneseta ga najpreje na stezo, kjer si oprtata nahrbtnika.

»Jezus!« se trga v Matiji, ko zagleda nahrbtnika in zapazi, da sta Matevžev in Tilnov. »Krvava sta!« ga peče v grlu vprašanje, kaj je z Matevžem in Tilnom, toda ne upa vprašati, ker se boji, da ne bi česa izdal. Zemlji, ko ga dvigneta stražnika in pri duši mu je, da bi kričal od telesne in duševne bolečine.

300.000 ton pretraleja bodo prodali to leto Rusi na Špansko. Angleži bodo hudi!

Znana gorska železnica na goro Zugspitz je na prodaj.

Nemci bodo pošiljali v Italijo odslej mesečno 375.000 ton premoga; 25 tisoč ton na mesec več kot prejšnje leto.

207 tisoč brezposelnih je bilo v Avstriji koncem decembra 1927.

Šladkorja so izdelali v Rusiji minulo leto 14 milijonov stotov.

Mussolini ne trpi resničnih zemljevidov. Nekí angleški časopis poroča, da je Mussolini prepovedal prodajo in uporabo zemljevidne knjige kluba Turing in to radi tega, ker posamezni zemljevidi kažejo, da bivajo tudi Francozi v italijanski državi in da Sloveni segajo do Trsta, pa tudi zato, ker je na karti Dalmacije premalo italijanskih imen in ker bivša kraljevina Črna gora ni označena z — Monte negro.

**Kupujte
Stadionske
srečke!**

V vsako hišo Domoljuba!

vsaki dve minuti rojen en otrok in midva pa misliva štirinajst dni odstati tukaj.★

Rastus je kahal v šotoru, med tem ko so bili njegovi tovariši na lovu za medvedom. Več dni ni bilo nobenega medveda na izpregled. Nekega dne pa se Rastus odloči, da gre sam na lov. Vzel je staro puško in res kmalu je stal medvedu nasproti. Pomeril je, toda puška se ni hotela sprožiti. Vrgel je puško proč ter bežal, kar so ga noge nosile. Ni pa hotel, da bi medved prišel ravno v taborišče, zato je letal okoli njega. Vsakokrat ko je priletel mimo šotora, je vpil: »Ustrelite ga! Ustrelite ga!« Ko je že tretjič letel na okolu, medved pa za njim, a se ni nihče pripravljal, da bi streljal, je zavpil: »Ako ne bo nihče streljal, ga bom jaz peljal nazaj, kjer sem ga dobil.«

Nekdo je šel v brivnico, da si da lase ostriči. Ves čas pa je brivčev pes pozorno zasledoval, kaj ta dela. »Pa imate lepega psa.« »Da, prav čeden kužek.« »Pa kakor se zdi, rad gleda, kako lase strižete.« »To ravno ne,« je pojasnil brivec, »toda včasih se mi primeri, da komu košček ušesa odrežem.«

★
»Kaj pa imate danes pri mesarjevih, ko je vse tako nekam tiho in skrivnostno?« je vprašala soseda mesarjevega sinka.

»Veste, novega mesarskega pomočnika za klobase izdelavati smo dobili, sedaj ga pa oče zaprisegajo, da hišnih tajnosti ne sme izdajati.«

★
Zaposlen trgovec nadležnemu potniku: »Sedaj nimam časa in imam polno glavo vseh mogočih stvari.«

Potnik: »Potem vam pa ponudim moje prvovrstne glavnike.«

★
On: »Pa je bilo le lepo na deželi. Kar dolgčas mi je po goseh, kozah in kravah.«
Ona: »Toda ljubi moj, saj imaš še mene.«

★
»To je pa že naravnost nečuvno, da tako lokomotivo, ki vsak trenutek obtiči, nazivate pšico.«

Sprevodnik: »Zakaj nečuvno? Saj pšica vendar največkrat obtiči.«

Poročne prstane

OCALA in vsakovrstne URE kupite poceni pri ZDRAVKO AMBROŽIČ, urar, Radovljica.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Vajenca za čevljarsko obrt sprejem takoj. Naslov v upravi lista pod št. 298.

Učenca za kovaško obrt sprejme Jožef Juhant, Sp. Jarše št. 14, p. Domžale.

Čevljarskega vajenca pridnega in poštenega sprejme Tine Borec, Homec št. 21

Pozor mlinarji!

Črne mlinske kamne iz naravne skale izdeluje JOSIP BERNIK, kamnosek, Bukovica nad Škofjo Loko.

Posestvo z gospodar. postopjem na lepem kraju Gorenjske naprodaj. — Naslov pove uprava lista pod št. 311.

»Napisal sem spev na morje.« »Res?« je vprašal urednik, ne da bi pogledal od pisalne mize. »V četrtkem grem na Sušak in bom videl, če je še na morju zapisano.«

Severonemški Lloyd

F. Missler, Bremen

Največji potniški promet v vse prekomorske kraje.

Agencija za Slovenijo:

Jože Močan

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 36

Desno od glavnega kolodvora, prva ulica levo.

Lovske puške

Robert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribolov, kupiš pri: F. K. KAISER, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6. 8972

Pozor trgovci, kmetovalci — pozor!

Imam vedno na zalogi vse vrste pšenične in koruzne mlevske izdelke.

Posebno pa priporočam zelo dobro in vedno svežo krušno pšenično domačo moko.

Prijazno se priporoča

Ivan Kuralt po domače pri „Tonhove“ valjčni mlin DOMŽALE.

Nov tečaj krojenja za krojače, šivilje, pletilje (štrikarice) na Zaseb. krojnem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19 (telefon 2497, poštni predal 227), se prične začetkom februarja. Specialen lahek pouk za učence z dežele. — Revnejšim znižan honorar.

Naznanilo preselitve

Odvetnik

dr. Stanko Sajovic

naznanja,

da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Gornjega grada

v Kranj

Štempharjeva hiša,

prej pisarna g. dr. Hinka Schreinerja

Glasom znanstvenih in praktičnih poizkusov po celem svetu ni niti eden nadomestni izdelek v učinkovanju dosegel kakovosti

DISTOL-A

Ako je kak nadomestni izdelek polovico cenejši kot orig.

DISTOL

je pa v praksi radi procentualno manjšega uspeha dražji.

Ne nasedajte cenejšim ponudbam!

Male kapsule za ovce s cirilskim napisom

ДИСТОЛ

Velike kapsule za govedo z latinskim napisom

DISTOL

Proizvajanje DISTOL-A je pod stalno kontrolo goveje klinike veter. fakultete vseučilišča v Zagrebu (prof. Rajčević).

Varujte se ponaredb in nadomestnih izdelkov!

Navodila in brezplačno preiskavanje govna daje

„KAŠTEL“ tovarna kemijsko farmacevtskih proizvodov d. d.

KARLOVAC.

